

Svetovalni center Istre

SVETOVALNI CENTER ZA OTROKE, MLADOSTNIKE IN STARŠE ISTRE
CENTRO DI CONSULENZA PER I BAMBINI, I GIOVANI E I GENITORI DELL'ISTRIA

POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2025

Uvod v poročilo o delu za leto 2025

Pred vami je poročilo o delu za leto 2025, v katerem predstavljamo rezultate, dosežke in razvojne premike našega zavoda. Za nami je leto intenzivnega dela, številnih izzivov in pomembnih strokovnih pridobitev. Z zadovoljstvom lahko poudarimo, da smo program v celoti realizirali ter ga izvajali v skladu s potrebami naših uporabnikov, ki ostajajo v središču našega poslanstva.

V letu 2025 smo se odzivali na naraščajoče potrebe otrok, mladostnikov, staršev in strokovnih delavcev v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Naš strokovni tim je z visoko stopnjo predanosti izvajal psihološko, terapevtsko in svetovalno podporo ter se hkrati stalno strokovno izpopolnjeval. Z dodatnimi izobraževanji, supervizijami in medsebojnim učenjem smo krepili kompetence, ki so ključne za kakovostno, varno in strokovno utemeljeno delo z uporabniki.

Ponosni smo na ekipo, ki s strokovnostjo, občutljivostjo in odgovornostjo soustvarja okolje, v katerem lahko otroci, mladostniki, starši in strokovni delavci najdejo podporo, razumevanje in usmeritve. Prav sodelovanje, medsebojno zaupanje in odprtost za učenje so nas vodili skozi leto, ki je bilo hkrati zahtevno in izjemno razvojno.

Iskrena zahvala gre vsem sodelavcem, partnerjem in institucijam, s katerimi smo povezovali moči. Skupaj smo ustvarili pomembne premike, ki se odražajo v boljši dostopnosti, večji strokovni podpori in trajnostnih rešitvah za naše uporabnike.

Vabimo vas k branju poročila, ki celovito prikazuje naše delo, dosežke in usmeritve za prihodnost.

O SVETOVALNEM CENTRU ZA OTROKE, MLADOSTNIKE IN STARŠE ISTRE

Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše sta **ustanovili Mestna občina Koper in Občina Izola** na podlagi **Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Istre** (Uradne list št. 85/2022 z dne 17. 6. 2022 in Uradne objave Občine Izola, št. 12/22– v nadaljevanju Odlok). Zavod je ustanovljen za **opravljanje svetovalne, terapevtske, diagnostične, vzgojno-izobraževalne, preventivne in raziskovalne dejavnosti**, ki se opravlja kot javna služba na področju duševnega zdravja otrok ter mladostnikov.

Namen ustanovitve in poslanstvo zavoda je skrb za duševno zdravje otrok, mladostnikov in njihovih staršev. Zavod sodeluje pri zgodnjem odkrivanju otrok s težavami v razvoju ter pri reševanju zahtevnejših psihosocialnih težav otrok in staršev, nudi podporo otrokom in mladostnikom pri njihovem razvoju in napredovanju v sistemu vzgoje in izobraževanja, ki so potrebne za celovito izvajanja dejavnosti vzgoje in izobraževanja, in v posameznih elementih sodijo tudi na področja zdravstvenega in socialnega varstva ter raziskovalne dejavnosti. Pomoč nudi otrokom in mladostnikom pri učnih, čustvenih in vedenjskih težavah ter staršem, ki naletijo na vzgojne dileme pri odraščanju otroka in mladostnika. Deluje tudi na področju dela z nadarjenimi otroki, tako pri njihovi identifikaciji kot pri razvoju in izvedbi obogatitvenih programov za nadarjene. Sodeluje s strokovnimi delavci na področju vzgoje in izobraževanja pri načrtovanju podpore za zmanjševanje otrokovih težav. Razvija izobraževalne dejavnosti za strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju kot tudi za starše in širšo javnost. Sodeluje s strokovnimi institucijami in društvi ter omogoča mentorstvo študentom in diplomantom. Zagotavlja preventivno delovanje v smeri odpravljanja stigmatizacije otrok in mladostnikov s težavami.

Vzpostavitev delovanja svetovalnega centra je **investicija v bolj zdravo, povezano in podporno družbo**, ki lahko učinkoviteje skrbi za dobrobit svojih prebivalcev in zagotavlja trajnosten razvoj skupnosti. Je ključna za zagotavljanje enakovrednega dostopa do storitev, ki podpirajo posameznike, družine in skupnosti.

REALIZACIJA IZVEDBE STROKOVNEGA DELA

Svetovalni center Istre je prostor, ki prvi pristopi k težavam otroka, mladostnika in starša, ter jim pomaga pri soustvarjanju korakov k reševanju težav in jih subtilno usmerja v njim ustrezne nadaljnje obravnave. Delo temelji na multi in interdisciplinarnem, strokovnem delu in z dokazi podprtimi strokovnimi smernicami. V letu 2025 so v SCI zaposleni naslednji **strokovni profili**:

- psiholog,
- specialni in reh. pedagog,
- socialni pedagog,
- socialni delavec,
- pedagog - glasbeni terapevt.

Poleg tega smo sodelovali še z:

- logopedinjo,
- Modrim decembrom (zavod za spodbujanje Zavedanja Avtizma in Aspergerjevega Sindroma) in
- terapevti različnih modalitet.

Program za leto 2025 je nastal na podlagi podatkov poročila za leto 2024 ter poročil strokovnih delavcev SCI. Ugotavljali smo sledeče:

1. da je v sistem pomoči vključenih nekoliko **več dečkov kot deklic**, povprečna starost je 11 let,
2. da je v sistem pomoči zaradi težav z nasiljem (do sebe in/ali do drugih) **vključenih vse več otrok in mladostnikov**,
3. da narašča število **otrok in mladostnikov, ki so nasilni do sebe in/ali do drugih in** čustvenih stisk, ki se izražajo kot osamljenost, samoobtoževanje, panični napadi, ekstremni čustveni in vedenjski odzivi, avtoagresija, samopoškodovanje ter samomorilnost. Še posebej zaskrbljujoče je zniževanje starostne meje, pri kateri se pojavljajo stiske kot so samopoškodovanje, nasilje in samomorilne misli – te opažamo že pri otrocih v prvi in drugi triadi osnovne šole.

4. da je v naši regiji problematika nasilja pri otrocih močnejše izražena kot drugje: 4,6 %.

Razlogov za porast nasilja je več. V splošnem gre za družbene spremembe in negativne spremembe na ravni sistema, namenjenega nudenju podpore in pomoči otrokom in mladostnikom s čustvenimi in vedenjskim motnjami ali težavami. Med najpomembnejšimi dejavniki za porast nasilja je prekomerno in tvegano uporabo IKT. Starši otrok ne zaščitijo v zadostni meri pred škodljivimi vsebinami na spletu (predvsem pred pastmi socialnih omrežij), pri čemer je prav tako problematična količina časa, ki jih otroci in mladostniki lahko preživijo pred zasloni. Posledice nekritične rabe IKT so vidne v slabših komunikacijskih in socialnih veščinah, ki jih otroci in mladostniki sicer pridobijo pri druženju v fizičnem okolju. Z vidika medvrstniškega nasilja je problematično dejstvo, da informacijsko-komunikacijska tehnologija briše oziroma krči meje časa in prostora ter s tem razširja čas in prostor izpostavljenosti nasilju, saj pred nasiljem niso varni niti doma niti med počitnicami, obenem pa se na spletu vsebine ohranijo in ne gredo v pozabo. Prekomerna raba IKT vpliva tudi na družinske odnose, ki so pogosto vir stisk pri otrocih in mladostnikih. Ni nujno, da gre za nasilno družinsko okolje oziroma za zanemarjanje, stiske povzročajo že odtujenost med starši in otroki.

Poleg tega so **spremembe na ravni šolskega okolja** in sicer:

- a) posledice inkluzije: redni programi, kljub prizadevanjem, niso prilagojeni v zadostni meri potrebam otrok ČVM/ADHD (potrebovali bi drugačne učne pogoje, v smislu delovanja v manjših skupinah, manj dražljajev, krajše učne ure, ipd.), kar še dodatno povečuje njihove stiske, saj ne morejo ugoditi postavljenim učnim normam;
- b) zmanjšana avtoriteta šol in zaposlenih.

Neprimerna vzgoja in neustrezni družinski odnosi so ključni za porast nasilja med otroki in mladostniki. Sem spadajo disfunkcionalni odnosi, nasilje v družini, zanemarjanje, odtujenost, pomanjkanje meja itd.

Opazamo porast **razvez družinskih skupnosti**. Razveze so stresne za vse otroke, pri čemer otroci v razvezah, kjer je prisotno nasilje, potrebujejo še posebno podporo. Veliko je namreč visoko konfliktnih razvez in kljub sodelovanju s CSD in šolo, težko dosežemo zaščito otrok.

Za boljše delovanje sistema je krepitev preventivnega delovanja eno od ključnih področij. Menimo, da je treba večjo pozornost nameniti dvema vidikoma:

- Preventivi, ki bi **preprečila nastanek težav** – v smislu bolj neformalnega dela z družinami glede tematik duševnega zdravja, varne rabe IKT, krepitev socialnih veščin itd.
- Programi, ki bi **omogočali podporo** pri krepitevi socialnih veščin otrok in mladostnikov, programi za mlade s travmatičnimi izkušnjami ter pomanjkanjem odnosne bližine, izkušenj kako reševati stiske; programi, ki naslavljajo samopoškodbe otrok; programi, ki zagotavljajo poglobljeno, multidisciplinarno individualno delo z otroci in mladostniki zaradi porasta težav na področju čustvovanja, vedenjskih vzorcev, medsebojnih odnosov in kompleksnejših psihosocialnih težav otrok in mladih; programi za otroke in mladostnike s težavami v odraščanju in v razvoju (npr. ADHD, čustvene in vedenjske motnje, spekter avtističnih motenj).

REALIZACIJA NAČRTOVANEGA PROGRAMA

Programi in posamezne aktivnosti	Realizirano/nerealizirano	opombe
OSNOVNA DEJAVNOST		
PSIHOLOŠKA IN SPECIALNO REHABILITACIJSKA OBRAVNAVA IN DIAGNOSTIKA ter SOCIALNOPEDAGOŠKA OBRAVNAVA: pomoč pri reševanju stisk otrok, mladostnikov in staršev	Realizirano v celoti	
SUP: celostna pomoč vzgojno izobraževalnim zavodom pri soočanju s težavami kot so vrstniško nasilje, višanja občutka pripadnosti ipd.	Realizirano v celoti	

POMOČ PRI RAZVOJU GOVORNO JEZIKOVNE KOMUNIKACIJE: razvoj jezikovno govorne komunikacije predšolskih otrok s pomočjo glasbene terapije, z namenom preprečevanja težav ob všolanju	Realizirano v celoti	
DEJAVNOSTI ZA MLADE		
POSVETOVALNICA	Realizirano v celoti	
SUP ZA MLADE: pomoč pri osebnih stiskah dijakov in študentov	Realizirano v celoti	
PREVENTIVNE DEJAVNOSTI ZA ZMANJŠEVANJE VRSTNIŠKEGA NASILJA: pomoč pri izražanju in uravnavanju čustev, preprečevanju kemičnih in nekemičnih odvisnosti	Realizirano v celoti	
NADARJENI UČENCI: organizacija in izvedba Tabora za nadarjene sedmošolce	Realizirano v celoti	
BONDART: ART FOR THE BLUES IN PSIHODRAMA ZA SKUPINE	Realizirano	Od septembra se program ne izvaja, ker je psihologinja na porodniškem dopustu
KARIERNA POT: organizacija in izvedba Dneva pri delodajalcu in karierno-izobraževalnega festivala, z namenom lažje odločitve o karierni poti devetošolcev	Realizirano v celoti	
DEJAVNOSTI ZA STARŠE		
PODPORNE SKUPINE ZA STARŠE (ZA OČETE, ADHD, OPP): podpora staršem pri vzgojnih stiskah, dilemah itd.	Realizirano v celoti	

NEVERJETNA LETA: izobraževanje staršev	Nerealizirano	Čakali smo na razpis usposabljanja izvajalcev programa, ki se bo realiziral konec januarja 2026
ODPRTI TELEFON ZA VZGOJNA VPRAŠANJA: starši bodo imeli na razpolago odprti telefon, da se bodo lahko posvetovali glede vzgojnih dilem.	Realizirano	Starši se zaenkrat še ne veliko poslužujejo te storitve, morali bomo bolj promovirati
NEFORMALNO SREČANJE DRUŽIN Z OPP	Realizirano v celoti	
OPOLNOMOČENJE STROKOVNIH DELAVCEV		
INTERVIZIJE: vrsta supervizije, v kateri skupina kolegov reflektira o vprašanju, ki je pomembno za njihovo dejavnost. Je prostor učenja, izpopolnjevanja in medsebojne podpore.	Realizirano v celoti	
POSVETOVALNICA ZA SPREMLJEVALCE OTROK S POSEBNIMI POTREBAMI: Spremljevalci predstavljajo skupino zaposlenih, ki so v sistemu vzgoje in izobraževanja pomembni deležniki, ki skrbijo za čim bolj kvalitetno vključevanje otrok med sovrstnike in šolski sistem. Na srečanjih bomo opredelili njihov pomen pri spremljanju otroka s posebnimi potrebami, izpostavili ovire in obremenitve, s katerimi se pri njem soočajo, ter jih opolnomočili s strategijami, s katerimi jih lahko obvladujejo in rešujejo.	Realizirano v celoti	

<p>DODATNA STROKOVNA POMOČ (DSP) V VRTCIH je namenjena:</p> <ul style="list-style-type: none"> - otrokom z različnimi ovirami oz. motnjami, - otrokom z dolgotrajnimi boleznimi, - otrokom z zaostanki oz. primanjkljaji na posameznih področjih razvoja (tudi blažjimi primanjkljaji), - po novem lahko tudi otrokom, pri katerih obstajajo rizični dejavniki za razvojne primanjkljaje, zaostanke, ovire oziroma motnje. 	<p>Nerealizirano</p>	<p>Vrtci niso izrazili potrebe po tovrstni storitvi; Ker so izrazili potrebo po strokovnimi konzultacijami za vzgojitelje DSP, smo septembra pričeli s tovrstnim programom in ga nadaljujemo tudi v letu 2026.</p>
<p>KRIZNA INTERVENCIJA: vstopi v vzgojno izobraževalne ustanove ob morebitnih tragičnih dogodkih</p>	<p>Realizirano</p>	<p>Odzvali smo se na klic OŠ Sv. Anton za pogovor z učenci zaradi smrti sošolca.</p>
<p>ZA ŠIRŠO DRUŽBO</p>		
<p>PROMOCIJA DUŠEVNEGA ZDRAVJA/SENZIBILIZACIJA: dejavnosti za ozaveščanje in senzibilizacijo lokalne skupnosti</p>	<p>Realizirano v celoti</p>	

REALIZACIJA PROGRAMA PO STRATEŠKIH USMERITVAH:

I. Razvojna in strateška usmeritev: Psihološka in psihoterapevtska pomoč otrokom, mladostnikom in staršem

Program obsega naslednja področja dela:

Delo z otroki in mladostniki

1. Izvajanje psihodiagnostičnih postopkov ter svetovanje otrokom in mladostnikom s težavami v razvoju, učnimi težavami ter čustvenimi in vedenjskimi težavami oziroma motnjami.
2. Terapevtsko delo z otroki in mladostniki.

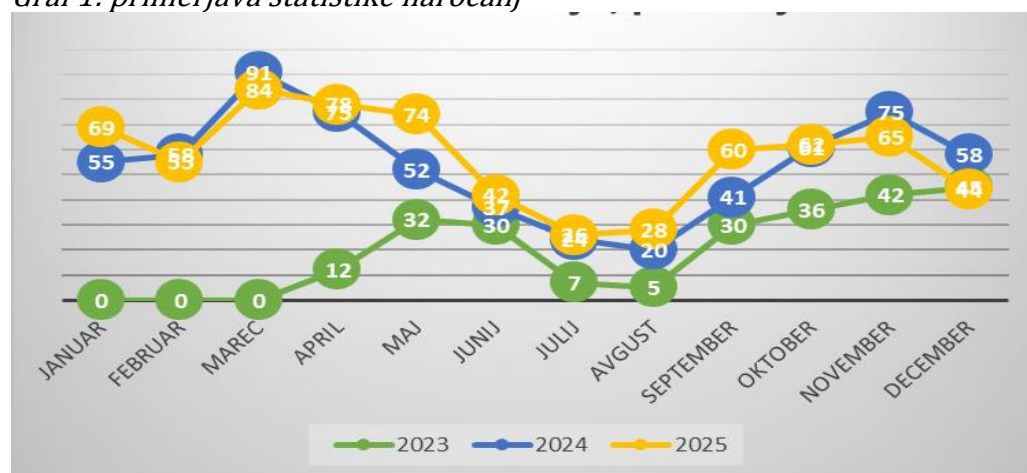
Delo s starši

1. Svetovanje pri reševanju težav staršev in otrok.
2. Terapevtsko delo s starši ali celotno družino.

Na začetku izpostavljamo očitno porast števila uporabnikov v zadnjih letih.

Čakalna doba za psihološke obravnave in diagnostiko trenutno znaša tri mesece. To smo uspeli ohranjati s pomočjo zunanjih sodelavcev, ki delujejo na podlagi podjemnih pogodb. Med zunanjimi sodelavci so logoped, psiholog ter terapevti različnih modalitet. Njihovo delo spremljajo supervizorji specialističnih področij ter supervizor z naše ustanove. Največji porast je viden v mesecih september, januar, marec.

Graf 1: primerjava statistike naročanj

Povprečna starost uporabnikov

Povprečna starost uporabnikov se je znižala iz 11 na 10 let in 6 mesecev. Na priloženem grafu je prikazano, katere starostne skupine so med naročenimi uporabniki najpogostejše.

Graf 2: povprečna starost uporabnikov

Še vedno prevladujejo dečki:

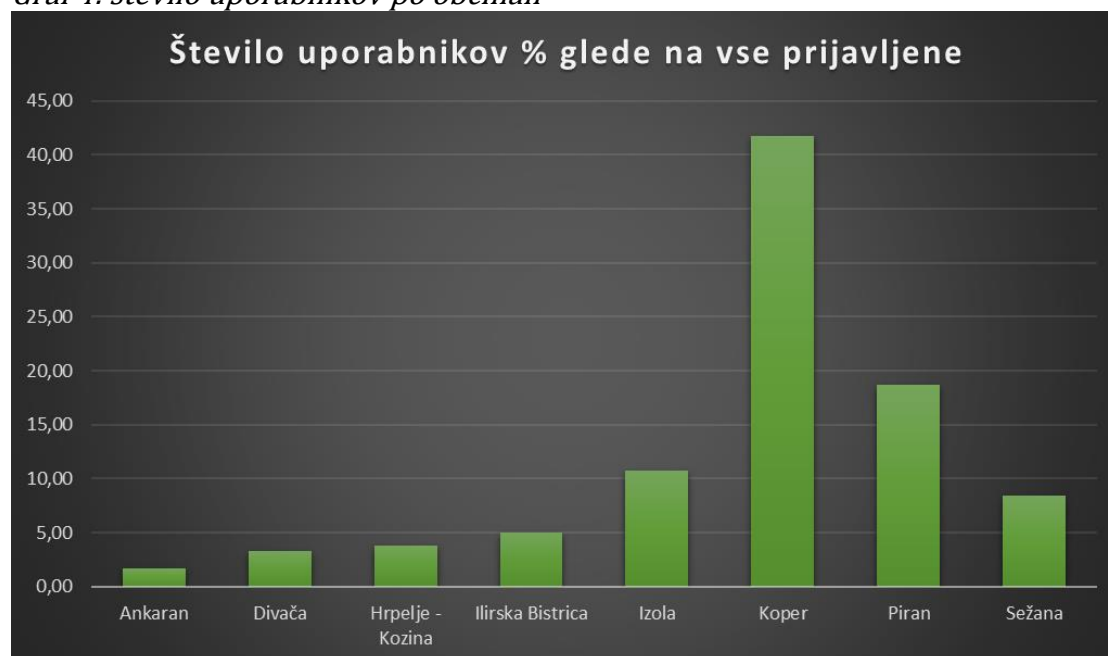
Graf 3: prikaz deleža uporabnikov po spolu

Število uporabnikov po občinah v odstotkih

Največ uporabnikov je iz Mestne občine Koper, sledita Piran in Izola.

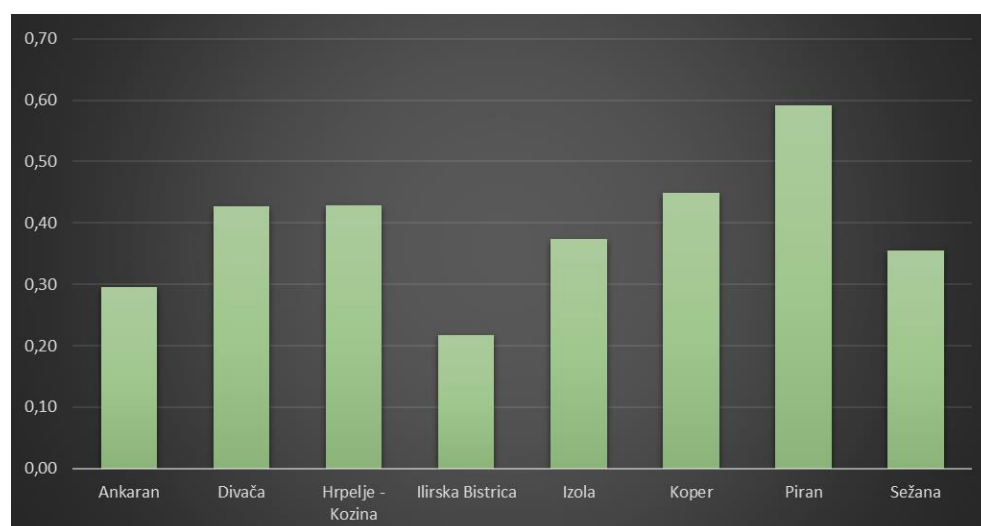
Graf 4: število uporabnikov po občinah

Število uporabnikov glede na velikost občin

Glede na velikost občin prednjači Piran, sledijo mu Koper, Divača, Hrpelje Kozina in Izola.

Graf 5: število uporabnikov glede na velikost občin

Povzetek glavnih težav, zaradi katerih so otroci in mladostniki v letu 2025 iskali pomoč v našem centru:

I. Učne, kognitivne in razvojne težave

Glavna težava	Povzetek ključnih pojavov
A. Težave s koncentracijo in pozornostjo	Dominantna težava. Vključuje motnjo koncentracije, motnjo pozornosti (ADHD/ADD), hiperaktivnost, nemirnost, zmanjšano zbranost pri pouku in domačih nalogah ter odtavanje .
B. Specifične učne težave	Obsežna skupina, ki vključuje splošne učne težave , nizek učni uspeh/slabe ocene, in specifične učne motnje (disleksija, disgrafija, diskalkulija), težave z branjem (razumevanje, pomnjenje, obračanje črk/števil), pisanjem (grafomotorika, hitrost) in matematiko .
C. Odpor/zavračanje šole in neuspeh	Sem spadajo zavračanje šole/vrtca , nemotiviranost, apatičnost, neopravljanje domačih nalog, ponavljanje razreda in splošen odpor do šolskega dela .
D. Govorno-jezikovne težave	Težave na govorno-jezikovnem področju , vključno z logopedskimi težavami , težavami z izgovorjavo, razumevanjem, dvojezičnostjo in selektivnim mutizmom .

II. Čustvene, vedenjske in mentalno - zdravstvene težave

Glavna težava	Povzetek ključnih pojavov
A. Anksioznost, strahovi in panični napadi	Zelo pogosta težava, vključuje splošno in hudo anksioznost, napade panike/tesnobe , fiksne strahove (npr. pred ocenjevanjem, zdravjem, bruhanjem, socialnimi situacijami), stres in psihosomatske simptome (bolečine v trebuhu, bruhanje, slabost, težave z dihanjem).
B. Težave z regulacijo čustev in agresija	Vključuje čustvene izbruhe (jeza, jok), agresijo (nasilje nad sošolci/starši/stvarmi), impulzivnost, težko obvladovanje čustev/jeze in slabo samoregulacijo .
C. Nizka samopodoba in depresivna razpoloženja	Obsega nizko samozavest/samopodobo , občutke osamljenosti, zapiranje vase/zadržanost, depresijo (slaba volja, potrtnost, apatičnost) in občutek manjvrednosti .
D. Samopoškodovanje in samomorilnost	Najresnejše stiske: rezanje/samopoškodovanje, samomorilne misli in poskusi samomora .

Glavna težava	Povzetek ključnih pojavov
E. Vedenjske težave in kršenje pravil	Vključuje splošne vedenjske težave in specifične pojave: neposlušnost , neupoštevanje avtoritete/pravil, laganje, tatvina/kraja, moteče vedenje pri pouku, prekomerno igranje videoigric/uporaba telefona, in pomanjkanje meja .
F. Motnje in sumi na razvojne motnje	Ugotovljene in sumljive motnje: ADHD , motnje avtističnega spektra (MAS/avtizem), OCD , Tourettov sindrom , PTSP in druge duševne motnje .
G. Težave s hranjenjem in spanjem	Zajema motnje hranjenja (anoreksija, bulimija, kompulzivno prenažadanje, selektivno/zavračanje hrane) ter težave s spanjem (nespečnost, more, nočno prebujanje).

III. Družinske, Odnosne in Socialne Težave

Glavna težava	Povzetek ključnih pojavov
A. Težave, povezane z ločitvijo/razvezo staršev	Najpogostejša družinska težava. Vključuje čustvene stiske in vedenjske spremembe zaradi ločitve , potrebo po krepitvi ob razvezi , ter konflikte in nasilno vedenje staršev (alkohol, substance, psihično/fizično nasilje) v povezavi z ločitvijo.
B. Splošne družinske in vzgojne težave	Vključuje splošne težave v družini , slabe odnose z mamo/očetom , toksično okolje , hudo bolezen starša, finančne težave in vzgojne težave/razlike .
C. Socialne težave in stiki	Težave pri vključevanju v družbo in vzpostavljanju prijateljskih vezi , osamljenost , zadržanost pred odraslimi , in težave pri stikih (npr. z očetom po ločitvi).
D. Nasilje in izključevanje	Vključuje medvrstniško nasilje (posmeh, ponižanje, izključevanje, ustrahovanje), nasilje v družini (fizično, psihično, spolno) in nasilje/šikaniranje s strani odraslih (npr. učiteljica).
E. Priseljenstvo in selitev	Težave, povezane z jezikovno bariero , kulturnimi dejavniki , preselitvijo in rejništvo .
F. Potreba po diagnostiki in usmerjanju	Posebna skupina, ki vključuje potrebo po psihološki diagnostiki , testiranju (za šolo, odločbo, usmerjanje) in poročilih (za sodišče, odločbo).

VKLJUČENI OTROCI IN MLADOSTNIKI PO OBČINAH

Sledi poročilo o številu uporabnikov in obravnav po občinah. Poleg izvajanja individualnih obravnav, diagnostike, smo tesno sodelovali s pristojnimi Centri za socialno delo, Centri za duševno zdravje, Razvojno ambulanto, pediatri, policijo, sodišči, svetovalnimi službami ter vodstvu vzgojno-izobraževalnih institucij. V letu 2025 smo oblikovali 637 strokovnih mnenj in poročil.

1. MESTNA OBČINA KOPER

Preglednica št. 1: Število obravnavanih predšolskih otrok v MO Koper

VRTEC	ŠTEVILO OTROK	ŠTEVILO OBRAVNAV
Vrtec pri OŠ Istrskega odreda Gračišče	2	6
Vrtec Semedela Prisoje	4	8
Vrtec OŠ Šmarje pri Kopru	2	4
Vrtec OŠ Škofije	4	18
Vrtec Koper	8	29
Vrtec Montessori	2	8
Skupaj	22	73

DIAGNOSTIČNA OBRAVNAVA IN POROČILA: 3

Preglednica št. 2: Obravnave učencev osnovnih šol v MO Koper

ŠOLA	ŠTEVILO UČENCEV	ŠT. OBRAVNAV
OŠ KOPER	138	543
OŠ DUŠANA BORDONA	61	154
OŠ MAREZIGE	44	183
OŠ ŠMARJE PRI KOPRU	28	128
OŠ ALEŠ BEBLER- PRIMOŽ HRVATINI	12	66
OŠ DEKANI	25	105
OŠ OSKARJA KOVAČIČA ŠKOFIJE	42	183

OŠ ELVIRE VATOVEC PRADE	64	318
OŠ ANTON UKMAR	58	296
OŠ ISTRSKEGA ODREDA GRAČIŠČE	2	19
SE PIER PAOLO VERGERIO IL VECCHIO	20	71
Skupaj	494	2066

DIAGNOSTIČNA OBRAVNAVA IN POROČILA: 134

Preglednica št. 3: Število obravnavanih dijakov v MO Koper

SREDNJA ŠOLA	ŠTEVILO DIJAKOV	ŠT. OBRAVNAV
GIMNAZIJA KOPER	31	133
STŠ	33	229
SEPŠ	23	90
LJUDSKA UNIVERZA	4	9
GINNASIO CAPODISTRIA	2	5
Skupaj	93	466

DIAGNOSTIČNA OBRAVNAVA IN POROČILA: 13

2. OBČINA IZOLA

Preglednica št. 4: Število obravnavanih otrok, mladostnikov v občini Izola

IZOBRAŽEVALNI ZAVOD	ŠTEVILO OTROK	ŠT. OBRAVNAV
OŠ VOJKA ŠMUC	136	524
SREDNJA ŠOLA IZOLA	28	96
OSNOVNA ŠOLA LIVADE	44	345
SCUOLA ELEMENTARE DANTE ALIGHIERI	13	49
SREDNJA ŠOLA PIETRO COPPO	3	12
VRTEC MAVRICA	7	16
VRTEC LIVADE	1	2
Skupaj	232	1044

DIAGNOSTIČNA OBRAVNAVA IN POROČILA: 61

3. OBČINA ANKARAN

Preglednica št. 5: Število obravnavanih otrok in mladostnikov Ankaran

STATUS	ŠTEVILO OTROK	ŠT. OBRAVNAV
OŠ ANKARAN	51	194
VRTEC ANKARAN	2	6
Skupaj	53	200

DIAGNOSTIČNA OBRAVNAVA IN POROČILA: 40

4. OBČINA HRPELJE KOZINA

Preglednica št. 6: Število obravnavanih otrok in mladostnikov v občini Hrpelje Kozina

STATUS	ŠTEVILO OTROK	ŠT. OBRAVNAV
OŠ DRAGOMIRJA BENČIČA- BRKINA HRPELJE	17	46
VVO	1	5
Skupaj	18	5

DIAGNOSTIČNA OBRAVNAVA IN POROČILA: 50

5. OBČINA PIRAN

Preglednica št. 7: Število obravnavanih otrok in mladostnikov v občini Piran

STATUS	ŠTEVILO OTROK	ŠT. OBRAVNAV
OŠ SEČOVLJE	14	141
OŠ LUCIJA	92	888
OŠ CIRILA KOSMAČA PIRAN	67	653
SE VICENZO DE CASTRO	23	96
VRTEC PIRAN	6	18
VRTEC SEČOVLJE	4	16
VRTEC MORJE LUCIJA	5	15
SCUOLA DELL'INFANZIA LA COCCINELLA	4	12
GEPŠ	41	404

GINNASIO ANTONIO SEMA PIRAN	5	50
CUEV STRUNJAN	3	10
CKSG	6	18
Skupaj	268	2321

DIAGNOSTIČNA OBRAVNAVA IN POROČILA: 155

6. OBČINA SEŽANA

Preglednica št. 8: Število obravnavanih otrok in mladostnikov Sežana

STATUS	ŠTEVILO OTROK	ŠT. OBRAVNAV
OŠ SREČKA KOSOVELA SEŽANA	42	196
OŠ DUTOVLJE	6	45
VRTEC SEŽANA	6	15
ŠOLSKI CENTER SREČKA KOSOVELA SEŽANA	11	103
ŠOLANJE NA DOMU	1	6
Skupaj	66	365

DIAGNOSTIČNA OBRAVNAVA IN POROČILA: 54

7. OBČINA DIVAČA

Preglednica št. 9: Število obravnavanih otrok in mladostnikov Divača

STATUS	ŠTEVILO OTROK	ŠT. OBRAVNAV
OŠ Dr. Bogomirja Magajne Divača	23	100
Skupaj	23	100

DIAGNOSTIČNA OBRAVNAVA IN POROČILA: 50

8. OBČINA ILIRSKA BISTRICA

Preglednica št. 10: Število obravnavanih otrok in mladostnikov Ilirska Bistrica

STATUS	ŠTEVILO OTROK	ŠT. OBRAVNAV
OŠ ANTONA ŽNIDERŠIČA ILIRSKA BISTRICA	18	104

OŠ DRAGOTINA KETTEJA ILIRSKA BISTRICA	15	132
OŠ PODGORA KUTEŽEVO	5	11
OŠ RUDOLFA UKOVIČA PODGRAD	4	14
OŠ JELŠANE	3	14
OŠ RUDIJA MAHNIČA-BRKINCA PREGARJE	4	12
OŠ TONETA TOMŠIČA KNEŽAK	2	8
GIMNAZIJA ILIRSKA BISTRICA	1	5
Skupaj	52	300

DIAGNOSTIČNA OBRAVNAVA IN POROČILA: 80

9. ŠOUP

Preglednica št. 11: Število obravnavanih študentov

STATUS	ŠTEVILO MLADOSTNIKOV	ŠT. OBRAVNAV
PEDAGOŠKA FAKULTETA	6	85
FAMNIT	4	65
Skupaj	10	150

II. Razvojna in strateška usmeritev: Podpora duševnemu zdravju učencev – Skupno ustvarjanje pomoči (SUP)

Program SUP izvajamo že četrto leto zapored. V tem času se je razvil v specializirano interventno podporo šolam, namenjeno razredom, kjer strokovni delavci sami ne zmorejo več učinkovito reševati kompleksnih odnosnih, vedenjskih ali organizacijskih izzivov. Tudi v tem šolskem letu smo nadaljevali z uveljavljeno prakso, ki se je v preteklih letih izkazala kot učinkovita, ponovljiva in trajnostno naravnana.

Način vključevanja in potek postopka

Intervencijski postopek je v vseh štirih letih izvajanja pokazal izjemno stabilen, ponovljiv in strokovno utemeljen model dela, primeren za različna šolska okolja.

Tipični postopek vključuje:

1. Klic šole in predstavitev težave, ki presega trenutne zmožnosti pedagoškega in svetovalnega kadra.
2. Hospitacijo strokovnjakov SUP v razredu.
3. Evaluacijo opažanj, ki vključuje:
 - opažanja SUP ekipe,
 - opažanja razredničarke,
 - opažanja šolske svetovalne službe,
 - opažanja vodstva šole (kadar je to potrebno).

Na podlagi celostne slike pripravimo predlog korakov za trajnostno reševanje težave ter vstopimo v razred z jasno strukturiranimi aktivnostmi.

V praksi se je izkazalo, da otroci najnatančneje opišejo dinamiko v razredu, razloge za nastanek težav ter predloge, kaj bi jim pomagalo. Zato je prva delavnica vedno namenjena temu, da otroci spregovorijo:

- kako doživljajo razred,
- kaj jih moti,
- kako se počutijo,
- komu zaupajo,
- kje vidijo tveganja in kje priložnosti za izboljšave.

SUP ta del vedno prilagodi starostni skupini in razredni dinamiki. To je ključen element, saj razkrije informacije, ki jih učitelji ali starši pogosto ne zaznajo ali jih razumejo le delno.

Aktivnosti za krepitev zdravega jedra razreda

V drugi in tretji delavnici krepimo:

- občutek, da razred vsebuje zdrave, močne dele, ki jih je mogoče ojačati,
- zaupanje otrok, da odrasli znajo in zmorejo pomagati, kadar so pripravljeni poslušati in biti dosledni,
- razumevanje, da sta razredničarka in šolska svetovalna služba tisti, ki bosta dolgoročno nosili spremembe.

Pomembna ugotovitev iz terena

V razredih z izrazitejšimi odnosnimi težavami otroci pogosto povedo, da odraslim ne zaupajo, ker »ne naredijo nič«, »ne razumejo« ali »ne znajo pomagati«. SUP intervencija zato deluje kot most, ki odrasle ponovno postavi v vlogo varnih, odzivnih in kompetentnih oseb, kar je ključno za obnovitev zaupanja in vzpostavitev varnega učnega okolja.

Delo z učitelji

Po izvedenih razrednih delavnicah pripravimo še izobraževanje za učitelje. Sistematično opozarjamo na ključna področja, ki pomembno vplivajo na razredno dinamiko in učno uspešnost:

- premalo zavedanja, da je odnos temeljni predpogoj učenja,
- občutljivost učencev na nenamerna sramotenja, pripombe ali omalovaževanja, ki lahko resno poškodujejo odnos,
- tveganja, ki nastanejo, ko učitelj vidi zgolj učni cilj, ne pa otroka kot osebe.

Jasno izpostavimo, da učitelj ne more učinkovito poučevati, če z učenci ne vzpostavi delujočega odnosa, ki temelji na spoštovanju,

jasnosti in doslednosti.

Vzorci, ki vztrajno izstopajo iz evalvacij, pogovorov in delavnic:

1. Učitelji so pogosto preobremenjeni, prestrašeni in negotovi – bojijo se reakcij sodelavcev, vodstva, staršev in celo otrok.
2. Zaradi napetosti ne zmorejo stopiti v avtentičen odnos, ki vključuje jasnost, empatijo, meje in doslednost.
3. Nekateri učitelji priznavajo, da jim odnosna kompetenca ni naravno dana in da niso opremljeni z veščinami, ki jih zahtevajo današnji otroci in kompleksni razredi.
4. Ko učitelj ne zna ali ne zmore vzpostaviti odnosa, ga razred ne prepozna kot varnega vodjo, kar neposredno oslabi učenje, disciplino in njegovo strokovno avtoriteto.

Posledica:

1. učitelj se počuti nemočnega,

2. razred ga ne prepozna kot vodjo,
3. neuspeh se stopnjuje,
4. učitelj se še bolj umakne,
5. razred izgublja strukturo.

Mnogi učitelji zaradi tega trpijo, izgorevajo in izgubljajo občutek poklicanosti, kar se odraža v njihovem vsakodnevem delu.

SUP intervencije kažejo, da se stanje lahko bistveno izboljša

Ko učitelju najprej zagotovimo varno podporo in jasen okvir, se začne krepiti:

- občutek lastne kompetentnosti,
- sposobnost regulacije čustev pred razredom,
- pripravljenost za vzpostavljanje odnosa,
- zaupanje v svojo strokovno vlogo.

Ko ta proces nadgradimo še s podporo vodstva, ki se nauči zagotavljati strukturo, nadzor, usmerjanje in varnost, šola pridobi stabilen sistem, ki omogoča rast učitelja in napredek razreda.

SUP praksa jasno kaže: **učitelj ne more biti uspešen pri podpori otroku, če je sam v nemoči, strahu in osamljenosti.** Ko pa prejme ustrezno podporo, se tudi najzahtevnejši razredi postopoma uredijo.

Interventni roditeljski sestanki – podpora staršem

Tretji steber SUP programa predstavlja delo s starši. Oblikujemo interventne roditeljske sestanke, pri čemer dosledno sledimo naslednjim načelom:

- nikoli ne kritiziramo vzgoje,
- nikoli ne obsojamo staršev,
- vedno jasno komuniciramo, da starši večinoma prvič v življenju vzgajajo in da sodobne razmere vzgojo močno zapletajo,
- nudimo konkretne primere, podporo in normalizacijo stisk.

Tudi s starši izvedemo tri srečanja, saj le tako lahko podpora doseže stabilen in trajen učinek.

Učinki in opažanja štiriletnega izvajanja

Po štirih letih izvajanja programa se kažejo jasni in ponovljivi vzorci:

- Šole, ki so od začetka celostno sodelovale, danes potrebujejo bistveno manj intervencij.
- Šole, ki so v preteklosti izbirale le delni pristop, se zdaj ponovno vračajo, saj so se razredi v novem šolskem letu znova soočili z nerešenimi težavami.
- Nove šole nas kontaktirajo predvsem zato, ker se je glas o programu razširil kot o učinkoviti, varni in strokovni podpori.
- Trajnostni učinki so najmočnejši tam, kjer so v proces vključene vse tri ključne skupine – otroci, učitelji in starši.

Ocena stanja in predlogi za nadaljevanje

SUP program se po štirih letih izkazuje kot celosten, sistemski in strokovno utemeljen model intervencijske podpore šolam.

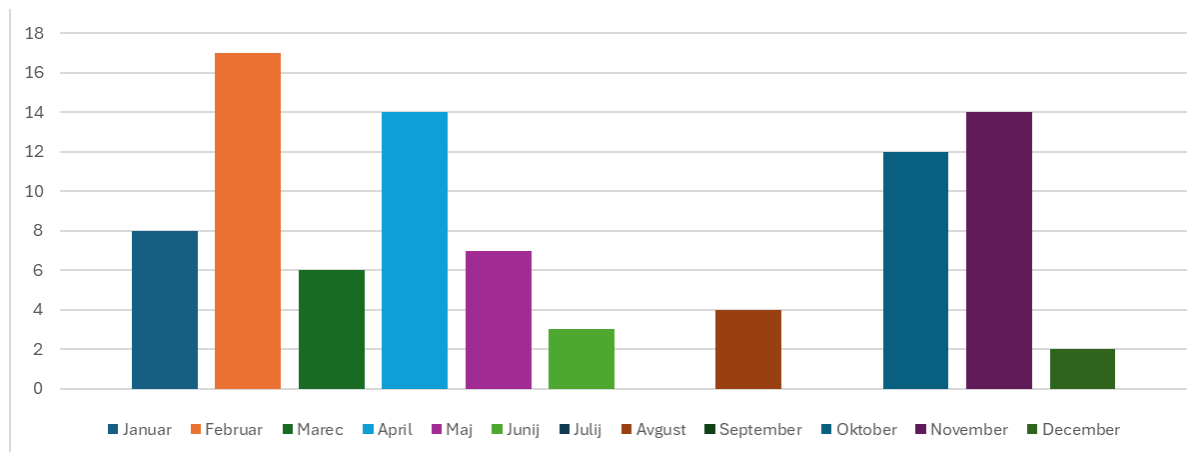
Njegov največji prispevek je v tem, da:

- postavlja glas otrok v središče reševanja težav,
- krepi odgovorno, reflektirano in človeško vlogo odraslih,
- omogoča dolgoročno izboljšanje razredne klime,
- šolam nudi varno, neobsojajočo, a strokovno jasno podporo,
- povezuje vse ključne dele sistema in tako ustvarja pogoje za trajno izboljšanje okolja.

Program ostaja eden redkih pristopov, ki uspešno deluje tudi v najzahtevnejših situacijah, hkrati pa šolam omogoča učenje, rast in razvoj njihove lastne strokovne prakse.

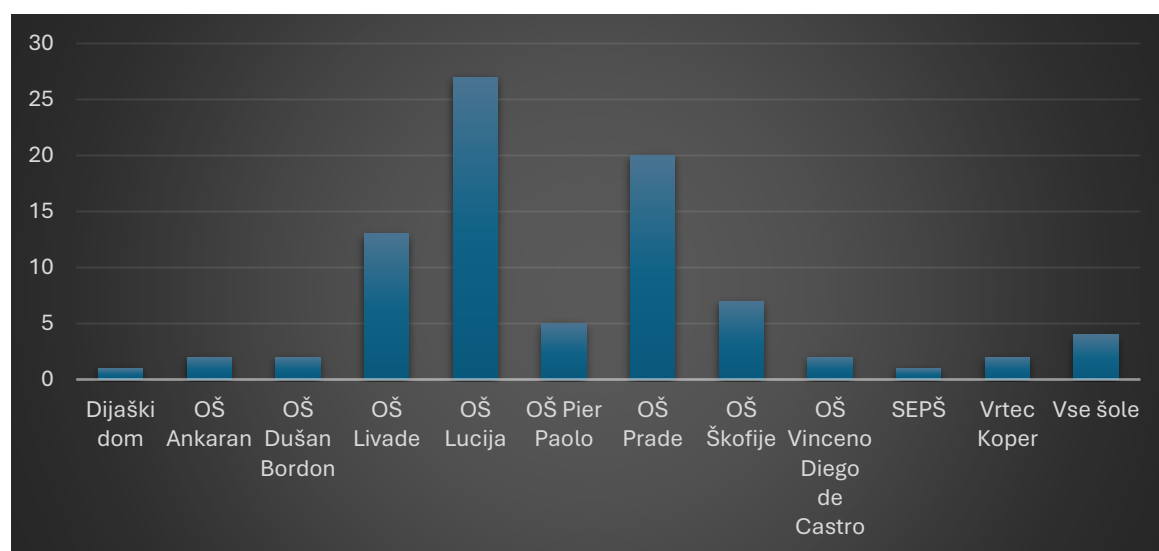
Poročilo SUP programa

Graf 6: število intervencij po mesecih

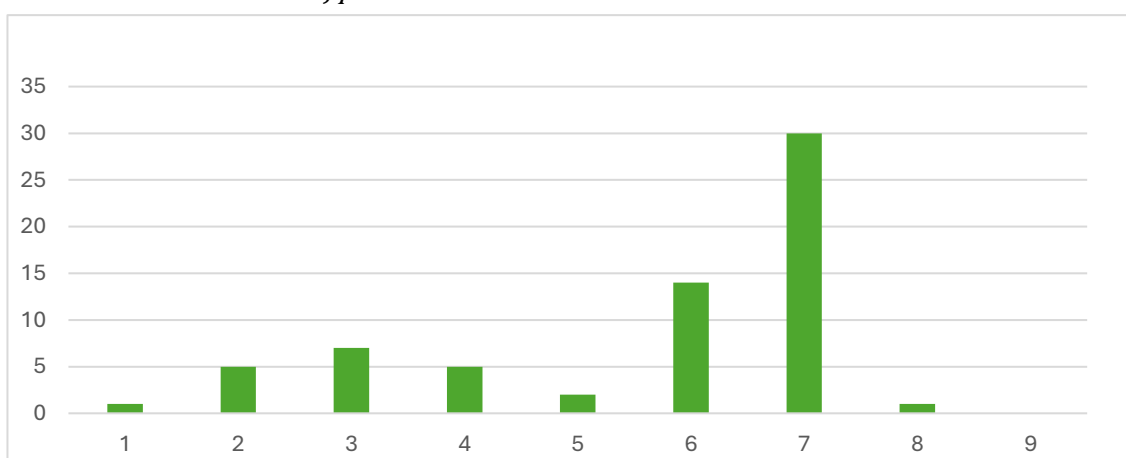
Iz grafa je razvidno, da se število intervencij med posameznimi meseci spreminja. Največ intervencij je bilo izvedenih v obdobjih intenzivnejšega šolskega dela, kar nakazuje na povečano potrebo po podpori v teh časih. Najbolj obremenjeni meseci so bili februar, april, oktober in november.

Graf 7: število intervencij po zavodih

Največ intervencij je bilo izvedenih na OŠ Lucija (27), sledili sta OŠ Prade (20) in OŠ Livade (13). Ti podatki kažejo na večjo potrebo po podpori v navedenih zavodih, kar je lahko povezano z večjim številom učencev ali s specifičnimi izzivi, s katerimi se soočajo. Najmanj intervencij je bilo izvedenih v dijaškem domu in na SEPŠ, kjer je bila izvedena po ena intervencija.

Graf 8: število intervencij po razredih

Največ intervencij je bilo izvedenih v 7. razredu (30), kar je izrazito več kot v drugih razredih. Sledil je 6. razred (14), medtem ko je bilo v 8. in 9. razredu intervencij le minimalno. Ti podatki nakazujejo, da se največ izzivov pojavlja v srednjem obdobju osnovne šole, ko so učenci v intenzivnem razvojnem in socialnem prehodu.

❖ GLASBENE DELAVNICE V VRTCIH

Svetovalni center Istre je tudi v letu 2025 izvajal glasbene delavnice za predšolske otroke v vrtcih Mestne občine Koper ter občine Izola. Delavnice so preventivne narave ter se izvajajo na terenu v lokalnih vrtcih. Program je usmerjen v predšolske otroke, starosti 5 in 6 let ter je namenjen tistim otrokom, ki z naslednjim septembrom vpišejo 1. razred osnovnošolskega programa. Namenjen je tudi otrokom, ki imajo odlog šolanja. Na podlagi opažanj vzgojiteljic ter svetovalnih služb vrtcev se je izkazala potreba po izvajanju delavnic tudi z generacijo mlajšimi otroci, zato smo v letu 2025 razširili program tudi na otroke stare 4 leta. Delavnice izvaja prof. pozavne in spec. glasbene terapije ter nevrološka glasbena terapevtka, Taja Trobec.

Program zajema širok spekter aktivnosti, ki temeljijo na glasbenih igrach, glasbenemu ustvarjanju ter poustvarjanju, ter vseh dejavnosti, ki vključujejo glasbo. Tri osnovni parametri dejavnosti temeljijo na gibalnih ter motoričnih aktivnostih, kognitivnih aktivnostih ter pevskih in glasovnih aktivnostih. V program so vključeni otroci, ki nimajo odločbe o usmerjanju ter dodatne strokovne pomoči ter tisti, ki kažejo določene potrebe po razvoju ali integraciji spretnosti potrebnih za uspešno učenje ter delo v prvem razredu osnovne šole. Izbor otrok, ki so vključeni v delavnice je potekal sistematično v sodelovanju s svetovalnimi službami vrtcev ter strokovnimi delavci vrtcev, oz. vzgojiteljicami interesiranih skupin.

En sklop delavnic se je pričel že v jeseni 2024 ter se zaključil konec januarja 2025, drugi sklop delavnic se je izvajal od februarja/marca 2025 do junija 2025, tretji sklop delavnic pa od septembra/oktobra 2025 ter se zaključuje v januarju 2026. Vsak sklop se izvaja na drugih enotah, vanj so vključeni različni otroci, kateri obiskujejo delavnice za trajanje celotnega sklopa. Delavnice se izvajajo tedensko, posamezna delavnica traja od 30 do 45 minut, v vsako delavnico je vključenih do največ 6 otrok. Za vključitev v delavnice so starši otrok podpisali in oddali ustrezno soglasje.

Prvi sklop delavnic, ki se je izvajal še v januarju 2025, se je izvajal v vrtcu Koper – enota Bertoki, v vrtcu Smedela – enota Markovec ter v vrtcu Izola – enota Školjka. To so vrtci Mestne občine Koper ter občine Izola.

V vrtcu Koper – enoti Bertoki je bilo v prvem sklopu izvedenih 40 delavnic. Vanj so bili vključeni otroci iz obeh predšolskih skupin, 15 otrok iz ene ter 7 otrok iz druge skupine. Skupno 22 otrok je bilo razdeljenih v 4 skupine. Program se je realiziral v celoti. Od teh 40 srečanj, se je v januarju 2025 realiziralo 6 delavnic.

V vrtcu Smedela – enoti Markovec je bilo v prvem sklopu izvedenih 44 delavnic. Vanj so bili vključeni otroci iz dveh predšolskih skupin, razdeljeni v 4 skupine. Tri skupine je obiskovalo po 6 otrok, četrto skupino pa 4 otroci. Skupno je bilo vključenih 22 otrok. Program je bil realiziran v celoti. Od teh 44 srečanj, se je v januarju 2025 realiziralo 12 delavnic.

V vrtcu Izola – enoti Školjka je bilo v prvem sklopu izvedenih 27 delavnic. Vanj je bilo vključenih skupno 16 otrok iz 7 različnih nehomogenih starostnih skupin, razdeljeni so bili v 3 skupine. Vsi otroci so bili predšolske starosti. Program se je realiziral v celoti. Od teh 27 srečanj, se je v januarju 2025 realiziralo 3 delavnice.

V prvem sklopu je bilo na vseh enotah v januarju 2025 realiziranih 21 delavnic. Delavnice je obiskovalo 60 otrok razdeljenih v 11 skupin. Od tega je bilo 44 otrok iz MOK ter 16 otrok iz občine Izola.

Drugi sklop delavnic se je izvajal v vrtcu Koper – enota Vanganel ter Šalara, v vrtcu Smedela – enota Markovec ter v vrtcu Izola – enota Školjka. To so vrtci Mestne občine Koper ter občine Izola.

V vrtcu Koper – enoti Vanganel je bilo v drugem sklopu izvedenih 27 delavnic. Vanj so bili vključeni otroci iz obeh predšolskih skupin, 9 otrok iz ene ter 9 otrok iz druge skupine. Skupno 18 otrok je bilo razdeljenih v 3 skupine. Program se je realiziral v celoti in zaključil junija 2025.

V vrtcu Koper – enoti Šalara je bilo v drugem sklopu izvedenih 21 delavnic. Vanj so bili vključeni otroci iz obeh predšolskih skupin, 6 otrok iz ene ter 6 otrok iz druge skupine. Skupno 12 otrok je bilo razdeljenih v 2 skupini. Program se je realiziral v celoti in zaključil junija 2025.

V vrtcu Smedela – enoti Markovec je bilo v drugem sklopu izvedenih 19 delavnic. Vanj so bili vključeni otroci iz dveh skupin 4 in 5 letnikov, razdeljeni so bili v 2 delovni skupini. Prvo skupino je obiskovalo 6 otrok, drugo skupino 6 otrok. Skupno je bilo vključenih 12 otrok. Program se je realiziral v celoti in zaključil junija 2025.

V vrtcu Izola – enoti Školjka je bilo v drugem sklopu realiziranih 15 delavnic. Vanj je bilo vključenih skupno 12 otrok iz 5 različnih nehomogenih starostnih skupin, razdeljenih v 3 delovne skupine. Program se je realiziral v celoti in zaključil junija 2025.

V drugem sklopu, v obdobju od februarja do junija 2025, je bilo na vseh enotah izvedenih skupno 82 delavnic. Delavnice je obiskovalo skupno 54 otrok, razdeljenih v 10 skupin. Od tega je 42 otrok iz MOK ter 12 otrok iz občine Izola.

V vrtcu Koper – enoti Ribica je bilo v tretjem sklopu do sedaj izvedenih 10 delavnic. Vanj so vključeni otroci iz edine predšolske skupine, skupno 21 otrok. Razdeljeni so v 3 delovne skupine po 7 otrok. Program se trenutno še izvaja in se bo zaključil v letu 2026.

V vrtcu Smedela – enoti Markovec je bilo **v tretjem sklopu** izvedenih 14 delavnic. Vanj so vključeni otroci iz obeh predšolskih skupin, 6 otrok iz ene skupine ter 6 otrok iz druge skupine. Skupno delavnice obiskuje 12 otrok. Razdeljeni so v 2 skupini. Program se trenutno še izvaja in se bo zaključil v januarju 2026.

V vrtcu Izola – enoti Školjka v tretjem sklopu še nismo pričeli z izvedbo delavnic. Jeseni 2025 smo pričeli z organizacijo in naborom otrok, vendar smo zaradi prostorske problematike, prenove delovnega kabineta kjer se delavnice izvajajo, povečane odsotnosti otrok in vzgojiteljic v zadnjem delu koledarskega leta, ipd.,

zamaknili pričetek delavnic v januar 2026. Program se bo zaključil približno maja 2026.

V vrtcu Koper je v letu 2025 bilo izvedenih 64 delavnic. Vanj je bilo vključenih skupno 73 otrok, razdeljenih v 12 skupin.

V vrtcu Smedela je v letu 2025 bilo izvedenih 45 delavnic. Vanj je bilo vključenih skupno 46 otrok, razdeljenih v 8 skupin.

V vrtcu Izola je v letu 2025 bilo izvedenih 18 delavnic. Vanj je bilo vključenih skupno 28 otrok, razdeljenih v 6 skupin.

Kumulativno število izvedenih glasbenih delavnic v letu 2025 znaša 127. Kumulativno število otrok v letu 2025 znaša 147 otrok. Kumulativno število delovnih skupin v letu 2025 je 26. Od tega 119 otrok prihaja iz MOK, 28 otrok pa iz občine Izola.

Preglednica 12: Prikaz kumulative delavnic v tabeli 2025

Vrtec/enota	Št. izvedenih delavnic 2025	Št. skupin 2025	Št. otrok 2025
Vrtec Koper	64	12	73
Vrtec Smedela	45	8	46
Vrtec Izola	18	6	28
MOK	109	20	119
Občina Izola	18	6	28
SKUPNO	127	26	147

DODATNI PROGRAMI ZA OSNOVNE ŠOLE

❖ **POSVETOVALNICA** – strokovna podpora učencem v šolskem okolju

V letu 2025 je program **Posvetovalnica** znova potrdil svojo ključno vlogo pri krepitvi duševnega zdravja ter socialno-čustvenega razvoja otrok in mladostnikov v lokalnem okolju. V program se je vključilo deset osnovnih šol (OŠ Ankaran, OŠ Marezige, OŠ Šmarje pri Kopru, OŠ Antona Ukmarja, OŠ Dušana Bordona, OŠ Škofije, OŠ Vojke Šmuc Izola, OŠ Livade Izola, OŠ Prade, OŠ Sv. Anton), Srednja ekonomsko-poslovna šola Koper (SEPŠ) ter Ljudska univerza Koper.

Skupno je bilo v program vključenih **186 učencev osnovnih šol**, **5 dijakov** ter **6 mladostnikov** iz Ljudske univerze. Izvedenih je bilo kar **552 individualnih svetovalnih srečanj**, kar jasno kaže na izrazite potrebe in visoko odzivnost v šolskem prostoru.

Največ učencev je prihajalo iz **šestega razreda (58)**, sledili so **devetošolci (46)** ter **sedmošolci in osmošolci (po 41)**. Takšna razporeditev potrjuje, da se učenci v prehodnih in razvojno občutljivih obdobjih še posebej pogosto srečujejo z izzivi, pri katerih potrebujejo strokovno podporo.

Pregled najpogostejših razlogov za vključitev po šolah

- **OŠ Prade:** težave v odnosih z vrstniki, učne težave, dileme glede vpisa v srednjo šolo.
- **OŠ Sv. Anton:** medvrstniško nasilje, družinske obremenitve.
- **OŠ Ankaran:** težave v socialnih interakcijah (obrekovanje, izključevanje).
- **OŠ Marezige:** tesnoba, povezana s šolskim uspehom in skrbmi za prihodnost.
- **OŠ Škofije:** raznolike stiske – čustvena podpora, težave doma, vedenjske težave v šoli.
- **OŠ Dušana Bordona:** občutki izoliranosti ob menjavi šole, družinske težave (npr. ločitev staršev), strah pred ustnim ocenjevanjem.
- **SEPŠ:** učne težave in težja simptomatika, vključno s poročanjem o samomorilnih mislih.

- **Ljudska univerza Koper:** pomanjkanje motivacije, vedenjske težave, skrb zaradi šolskega uspeha in prihodnosti.
- **OŠ Šmarje pri Kopru:** pogostejša težja simptomatika (samomorilna ogroženost, motnje hranjenja); učenci so bili večkrat napoteni v zdravstveno obravnavo. To verjetno odraža predvsem občutek varnosti, ki ga učenci čutijo v programu, in ne nujno večjo pojavnost težav v okolju.
- **OŠ Antona Ukmarja:** osebne stiske, povezane z družinskim okoljem, ter težji primeri medvrstniškega nasilja znotraj ali zunaj šole.
- **OŠ Vojke Šmuc in OŠ Livade:** družinske težave; pri nekaterih mladostnikih je bilo zaznati tudi strah, prilagajanje ali distanciranje od mladinskih skupin v okolici Izole. To ne pomeni, da se tovrstne skupine ne pojavljajo drugod, temveč da se o njih v tem okolju med mladostniki pogosteje govori ali razmišlja.

Svetovalna srečanja so učencem nudila varen prostor za razbremenitev, refleksijo in razvoj učinkovitih strategij spoprijemanja. Posredno so prispevala tudi k izboljšanju razredne klime ter splošnega počutja v šolskem okolju.

Zaradi izjemnega odziva, izrazitih potreb in pozitivnih učinkov programa si prizadevamo, da se Posvetovalnica v prihodnjih letih nadaljuje in nadgradi. Za njeno trajnost, širitev in kakovostno izvedbo je nujno zagotoviti ustrezna finančna sredstva, ki bodo omogočila stabilno izvajanje ter nadaljnji razvoj strokovnih kadrov.

Program Posvetovalnica tako ostaja eden ključnih stebrov podpore otrokom in mladostnikom v našem okolju ter pomemben dejavnik pri oblikovanju varnih, spodbudnih in vključujočih šolskih skupnosti.

❖ **A (SE) ŠTEKAŠ?!?**

Ker je veliko mladostnikov izražali samopoškodbeno vedenje in misli na samomor, smo se vključili v izobraževanje programa *A (SE) ŠTEKAŠ?!?* ki ga izvaja Inštitut Andreja Marušiča (IAM). Program je preventivno – intervencijski projekt promocije in krepitve (duševnega) zdravja ter preprečevanja samomorilnega vedenja med mladostniki, starimi med 12 in 18 let. V tem šol. L. smo izvedli 5 delavnic za učence

tretje triade. Namen delavnic je izobraziti mladostnike o duševnem zdravju in jim v varnem okolju omogočiti izražati svoja mnenja; jih spodbuditi k ozaveščanju lastnega čustvenega doživljanja in miselnih vzorcev ter opolnomočiti za spoprijemanje s težavnimi življenjskimi situacijami. Poleg izobraževanja za izvajanje programa je IAM nudil tudi strokovno supervizijo in individualna svetovanja za izvajalce, saj delo z mladostniki v duševni stiski zahteva visoko stopnjo strokovne usposobljenosti, čustvene stabilnosti in podpore.

❖ TABOR ZA NADARJENE

Tabor za nadarjene je potekal na Debelem Rtiču od 1. do 3. oktobra 2025. Program tabora je bil zasnovan kot priložnost za razvoj ustvarjalnosti, reševanje izzivov in krepitev skupinske dinamike med vrstniki.

Tabor za nadarjene predstavlja pomembno iniciativo za spodbujanje talentov in intelektualne radovednosti učencev, ki izkazujejo nadarjenost. Poleg pridobivanja novih znanj in veščin je program tabora omogočal mladostnikom preizkusiti se v različnih kreativnih, raziskovalnih in skupinskih dejavnostih, ki niso del vsakdanjega šolskega okolja. Učenci so tako lahko razvijali svoje potenciale skozi pestre delavnice in dejavnosti, ki so jih navdihovale, povezovala in krepila njihovo samozavest.

Na taboru je 28 sedmošolcev imelo priložnost sodelovati v različnih delavnicah in dejavnostih, ki so bile prilagojene njihovim interesom in nadarjenosti. Program je vključeval trening socialnih veščin, ustvarjalne, športne in znanstvene dejavnosti ter glasbene delavnice, ki so še posebej izstopale po svoji priljubljenosti med učenci.

Raznolikost vsebin je omogočila celostni pristop k razvoju nadarjenosti, pri čemer so se posamezniki lahko izrazili na področjih, ki jih najbolj navdihujejo.

Povratne informacije udeležencev in spremljevalcev potrjujejo, da je bil program izjemno dobro sprejet, saj je mladostnikom ponudil dragoceno izkušnjo, ki je prispevala k njihovi osebni rasti in samozavesti.

❖ PREVENTIVNE AKTIVNOSTI ZA ZMANJŠEVANJE RAZLOGOV ZA VRSTNIŠKO NASILJE

Preventivne aktivnosti za zmanjševanje razlogov za vrstniško nasilje ter podporo pri izražanju in uravnavanju čustev so bile v šolskem letu izvedene v osmih osnovnih šolah, v okoljih, kjer so bile zaznane povečane čustvene in odnosne obremenitve med učenci. Skupno je bilo v program vključenih 47 otrok v Piranski občini, 89 v Mestni občini Koper in 45 v Izoli, kar potrjuje širok doseg in potrebo po tovrstnih preventivnih pristopih. Aktivnosti so potekale v obliki treh zaporednih delavnic v posameznih oddelkih, zasnovanih kot ciljno usmerjena podpora pri krepitvi čustvene pismenosti, samoregulacije in nenasilnih oblik vedenja.

Prva delavnica je bila namenjena prepoznavanju čustvenih stisk in virov napetosti. Učenci so v varnem prostoru lahko izrazili svoje občutke, poimenovali stiske ter razmišljali o okoliščinah, ki pri njih sprožajo nemoč, jezo ali občutek izključenosti. Nadaljnje delavnice so bile usmerjene v krepitev zaščitnih dejavnikov, ki zmanjšujejo tveganje za vrstniško nasilje. Učenci so raziskovali svoje notranje in zunanje vire moči, razvijali zaupanje v odrasle ter se učili prepoznavati vlogo razredničarke in šolske svetovalne službe kot ključnih nosilcev podpore.

Na terenu je bilo zaznati, da učenci v okoljih z več odnosi obremenitvami pogosto izražajo nezaupanje do odraslih, saj menijo, da ti ne razumejo njihovih stisk ali ne ukrepajo dovolj učinkovito. Prav zato se je preventivna intervencija izkazala kot pomemben povezovalni dejavnik, ki je prispeval k ponovni vzpostavitvi občutka varnosti in zaupanja v odrasle kot kompetentne in dostopne osebe.

Kazalniki uspešnosti so pokazali pomembne premike: večjo pripravljenost učencev za izražanje čustev, zmanjšanje občutkov nemoči, boljše razumevanje posledic nasilnih vedenj ter opazno zmanjšanje konfliktnih situacij. Učenci so pogosteje uporabljali nenasilne strategije reševanja sporov in se v večji meri vključevali v podporne

pogovore. V sodelovanju s šolami so bili zaznani tudi dolgoročnejši učinki, kot so stabilnejši vedenjski vzorci in učinkovitejše delovanje podpornih mehanizmov.

Preventivne aktivnosti so tako pomembno prispevale k zmanjševanju razlogov za vrstniško nasilje ter krepitvi sposobnosti izražanja in uravnavanja čustev. Njihova največja vrednost je v zgodnjem, celostnem pristopu, ki krepi zaščitne dejavnike in spodbuja trajne pozitivne spremembe v šolskem okolju.

DODATNI PROGRAMI ZA MLADE

❖ BONDART: ART FOR THE BLUES IN PSIHODRAMA ZA MLADE

ART FOR THE BLUES

Program Arts for the blues je na dokazih temelječa psihoterapija osnovana z namenom obravnave čustvenih motenj (depresije, anksioznosti). Izvaja se kot strukturirana skupinska intervencija, ki združuje kreativne metode (npr. gib, pisanje, uprizarjanje, muziciranje itd.) kot tudi klasične metode (pogovorne) psihoterapije. Združuje umetnost in znanost izhajajoč iz psiholoških, psihoterapevtskih, zdravstveni in na umetnosti temelječih perspektivah in metodah, z namenom multidimenzionalnega razumevanje ugotovitev in omogoča uporabo tako znotraj umetniške forme kot terapije. Temelji na ekspresivni umetniški terapiji, skupinski analizi, humanistični skupinski psihoterapiji, pristopih vedenjsko-kognitivne terapije s pridruženimi psihodinamskimi prvinami. Program zajema 12 srečanj tekom katerih se v skupini ustvarja varen prostor, pogloblja odnose med uporabniki, spodbuja izražanja notranjih vsebin z uporabo umetnosti.

V času trajanja program so se udeleženske med sabo povezovale, delile osebne izkušnje in se izražale skozi različne kreativne aktivnosti kot so risanje, delo z glino, uprizarjanje in pripovedovanje. Srečanja so vključevala različne dejavnosti vendar je na koncu vsakega srečanja bila enaka dejavnost, skupno ustvarjanje risbe. Udeleženske so večkrat izražale, da se v skupini počutijo sprejete, da lahko odkrito delijo svoje stiske in si želijo s skupinskim delom nadaljevati tudi prihodnje.

PSIHODRAMA

Psihodrama je akcijska oblika psihoterapije, ki jo je razvil Jacob Levy Moreno. Temelji na prepričanju, da se posameznik najgloblje izrazi in razume skozi igro vlog, gibanje ter simbolno uprizarjanje notranjih vsebin. Zaradi svoje izrazite telesnosti, kreativnosti in simbolike je psihodrama še posebej primerna za mladostnike, saj omogoča izražanje tudi tistih vsebin, ki jih je težko ubesediti na klasičen način.

Psihodrama udeležencem omogoča raziskovanje medosebnih odnosov, predelavo travmatičnih izkušenj, preizkušanje novih vedenjskih vzorcev, krepitev empatije in samorefleksije.

Udeleženci so na individualnih srečanjih sledili zastavljenim ciljem, ki so jih oblikovali skupaj z vodjo skupine. V povratnih informacijah so poročali o pozitivni in celo izvrstni izkušnji, kar kaže na visoko stopnjo vključenosti in zadovoljstva s procesom.

Srečanja, ki so vključevala zahtevnejše vsebine ali metode, so bila redno supervizirana, kar je zagotavljalo strokovno podporo in kakovostno izvedbo programa.

III. Razvojna in strateška usmeritev: Izobraževalne in podporne dejavnosti

Z izobraževalnimi dejavnostmi prispevamo tako k preventivi, izboljšanju usposobljenosti pedagoške stroke kot starševskih veščin. Veliko teh vsebin je financirano preko projekta Večgeneracijski center Morje, s katerim dosežemo razpisani cilj »Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic«, prednostno nalogo »Dolgotrajna oskrba in zdravje ter socialna vključenost« ter specifični cilj »Spodbujanje socialnega vključevanja oseb, izpostavljenih tveganju revščine ali socialni izključenosti, vključno z najbolj ogroženimi osebami in otroki«. Z Zvezo društev upokojencev mestne občine Koper in OŠ Koper smo bili namreč izbrani za izvajanje 5-letnega projekta Večgeneracijski center Morje Koper, ki ga je razpisalo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

III/1 IZOBRAŽEVALNE DEJAVNOSTI

○ USPOSABLJANJE STROKOVNIH DELAVCEV

Na predlog ravnateljev osnovnih šol in vrtcev smo vzpostavili Podporno skupino za spremljevalce otrok s posebnimi potrebami, ki jo koordinira Barbara Grižon. Prvega srečanja se je udeležilo 43 spremljevalcev iz 19 ustanov: Vrtec Mavrica Izola, Vrtec Koper, OŠ Sečovlje, OŠ Dr. Bogomirja Magajne Divača, OŠ Antona Žnideršiča Ilirska Bistrica, OŠ Jelšane, OŠ Koper, OŠ Prade, OŠ Dante Alighieri, OŠ Marezige, OŠ Oskarja

Kovačiča Škofije, OŠ Anton Ukmar, OŠ Dušana Bordona, OŠ Šmarje pri Kopru, OŠ Cirila Kosmača Piran, OŠ Sečovlje, OŠ Vojke Šmuc Izola, Osnovna šola Pier Paolo Vergerio il Vecchio, OŠ Ankaran. Izrazili so potrebo po dodatnem znanju:

- o otrokih s posebnimi potrebami,
- vlogi spremljevalca (v odnosu do staršev, pedagoškega kolektiva),
- novosti v zakonodaji,
- izmenjavi praks,
- skrb za svoje duševno zdravje.

Srečanja so potekala od januarja do maja, vseh srečanj je bilo 39. Spremljevalci so bili razdeljeni v sedem skupin iz različnih ustanov. V februarju je potekalo izobraževanje na temo opredelitev vloge spremljevalcev in podrobnosti v povezavi z zakonodajo, ki ga je izvedla Irena Sivka Horvat višja svetovalka področja za usmerjanje OPP na Zavodu RS za šolstvo OE Koper.

Skupine so temeljile na zaupnem odnosu, spoštovanju drugih, občutku varnosti, dobronamernosti in spoštljivi komunikaciji. Srečanja so nudila varen prostor, kjer so udeleženci spregovorili o dilemah povezanih z naravo in specifičnostjo zahtevnega dela, ki so ga opravljali. To je bil čas za delitev trenutkov nemoči in utrujenosti, večjih in manjših uspehov, žalosti in veselja, zmag in pohval. Velik doprinos je prinesla izmenjava primerov dobre prakse na strokoven način.

Septembra so bile oblikovane tri skupine – ena v Izoli ter dve v Kopru. V Izoli sta skupino vodili Katja in Marija, v Kopru pa sta prvo skupino vodili Anja in Lara, drugo pa Lina in Barbara. Srečanja so potekala enkrat mesečno, v popoldanskem času med 13.00 in 14.30, kar se je izkazalo za organizacijsko zahtevno, saj je termin sovpadal z delovnimi obveznostmi ustanov. Skupno je bilo v skupine vključenih 24 udeležencev. Kljub jasni strukturi in strokovni zasnovi pa se je že v prvih mesecih pokazalo, da proces oblikovanja in vključevanja spremljevalcev ni potekal brez zapletov. V novembru je skupina spremljevalcev izrazila, da o podpornih skupinah niso bili obveščeni s strani vodstva svojih ustanov. Ker so bile skupine v tem času že oblikovane, je bilo njihovo vključevanje oteženo, kar je sprožilo potrebo po oblikovanju dodatne skupine, ki bo vzpostavljena februarja. Ta situacija je razkrila pomembno vrzel v komunikaciji med vodstvi ustanov in zaposlenimi, pa tudi med vodstvi in organizatorji podpornih skupin.

Pričakovanja udeležencev so se izkazala za raznolika in pogosto nejasna. Nekateri so pričakovali pravno svetovanje, kar presega namen podpornih skupin, ki so zasnovane kot prostor za strokovno refleksijo in čustveno razbremenitev. Poleg tega se udeleženci niso pravočasno prijavljali, kar je otežilo organizacijo skupin in oblikovanje uravnoteženih skupin. Pogosto se niso obračali na voditeljice s strokovnimi dilemami, čeprav je bil ta namen skupin jasno predstavljen. Odsotnosti niso bile vnaprej opravičene, kar je vplivalo na dinamiko skupine in kontinuiteto dela. Organizacijski izzivi so bili dodatno poglobljeni zaradi dejstva, da nekatera vodstva ustanov zaposlenim niso omogočala prisotnosti na srečanjih, saj nadomeščanje odsotnih spremljevalcev ni bilo izvedljivo. To odpira širše vprašanje o tem, kako ustanove razumejo pomen psihosocialne podpore zaposlenim in kako jo umeščajo v svoj delovni proces. V tem kontekstu se kot smiselna možnost kaže tudi uvedba spletnih srečanj, ki bi lahko zmanjšala logistične ovire in povečala dostopnost. Ob vsem tem se zdi pomembno poudariti, da bi bilo koristno, če bi se spremljevalci med seboj povezovali tudi znotraj svojih ustanov. Medsebojna opora, izmenjava izkušenj in občutek pripadnosti lahko pomembno prispevajo k zmanjševanju stresa in kreptvi strokovne samozavesti. Podporne skupine lahko pri tem igrajo ključno vlogo, vendar le, če so dobro umeščene v širši sistem podpore zaposlenim.

- **PREDAVANJE MOTNJE POZORNOSTI S HIPERAKTIVNOSTJO ALI BREZ (ADHD) TER OPOZICIONALNO-KLJUBOVALNO VEDENJE (OKV)**

19. maja smo za strokovne delavce, ki so želeli dodatno znanje o ADHD organizirali predavanje Senje Stirn, doktorica psihologije, specialistka nevropsihologije.

Njeno doktorsko in nadaljnje raziskovalno delo jo uvršča med pionirje razvoja nevropsihologije v Franciji. Dr. Stirn ima več kot 30 let klinične prakse v okviru javnega zdravstva odraslih, mladostnikov in otrok (nevrologija, onkologija, psihiatrija), ima pa tudi privatno prakso, kjer se ukvarja predvsem z otroki in pravnimi ekspertizami. Njeno delo je osredotočeno predvsem na ocenjevanje in diagnostiko nevropsiholoških značilnosti ali težav posameznikov, od motenj pozornosti, visokega intelektualnega potenciala do demenc pa tudi psiholoških terapij, prilagojenih na specifične situacije otrok in odraslih. Skupaj s Centrom za psihodiagnostična sredstva si želi razvijati področje nevropsihologije v smislu

teoretičnega znanja, metodologije, ocenjevanja, diagnostike, psihoterapevtskih programov tudi v Sloveniji.

Pomembni poudarki predavanja:

»Diagnoza je ključna, treba je najti izvor, začetek vsega, kajti le tako je lahko terapija uspešna. Danes se preveč ukvarjamo samo s simptomi, zato zdravljenje ni uspešno.»

» Motnje pozornosti izvirajo iz različnih dejavnikov, nekateri so čustveni, vezani na okolje, v kakšni družini odraščajo, ... potem so še motnje pozornosti kot posledica drugih motenj – disleksije, disgrafije, kar gre včasih skupaj z visokim intelektualnim potencialom v kombinaciji z bazičnim – problemom nevrološkega razvoja. Možgansko in čustveno delovanje je namreč vedno povezano. »

»Vsi otroci so radi pohvaljeni, vsi otroci se radi učijo.«

»Vloga staršev je naučiti otroka ustreznega vedenja v družinskem, socialnem, kulturnem okolju.«

»Otroke učimo za POTEM in ne za ZDAJ.«

»Če mislimo, da je ADHD problem, potem je problem; če ga vidimo kot različnost, je različnost...«

○ **STROKOVNE KONZULTACIJE ZA VZGOJITELJE ZA ZGODNJO OBRAVNAVO**

Septembra 2025 je bila na predlog vodstev vrtcev, vzpostavljena nova oblika strokovne podpore – *Strokovne konzultacije za vzgojitelje za zgodnjo obravnavo*. Namenjena je vzgojiteljem, ki se pri svojem delu srečujejo z razvojnimi posebnostmi, izzivi in kompleksnimi situacijami pri najmlajših otrocih. Gre za področje, ki zahteva

veliko strokovnega znanja, občutljivosti in zmožnosti refleksije, zato je bila uvedba konzultacij pomemben korak k sistematičnemu krepitevi kompetenc vzgojiteljev.

Skupino vodijo Anja, Lina in Barbara, srečanja pa potekajo enkrat mesečno, v trajanju dveh pedagoških ur, med 13.00 in 14.30. Na uvodnem srečanju se je zbralo 18 udeležencev, kar je kazalo na veliko zanimanje in potrebo po tovrstni podpori. Kljub temu se je kasneje izkazalo, da se srečanj redno udeležuje povprečno le sedem udeleženk, kar odpira vprašanja o pričakovanjih, organizaciji in dejanskih potrebah vzgojiteljev.

Že na prvem srečanju so udeleženci izrazili širok nabor pričakovanj, ki so se skozi leto spreminjala. Vsebino srečanj smo zato načrtovali fleksibilno, v skladu z izraženimi potrebami. Ker so udeleženci izrazili željo po strokovnih temah, smo v program vključili tudi zunanje strokovnjake z različnih področij zgodnje obravnave. Kljub temu je bila udeležba na teh srečanjih skromna, kar kaže na razkorak med izraženimi željami in dejansko pripravljenostjo za sodelovanje.

Med srečanji so udeleženci večkrat poudarili, da ne želijo aktivno sodelovati v razpravah, temveč bi raje poslušali predavanja. Ta usmeritev je pomembno vplivala na dinamiko srečanj, saj je prvotna ideja konzultacij temeljila na izmenjavi izkušenj, refleksiji in skupnem iskanju rešitev. Pasivna udeležba je tako omejila možnosti za poglobljeno strokovno delo, ki ga takšna oblika podpore sicer omogoča.

Dodatno težavo je predstavljalo nepravočasno prijavljanje na srečanja. Ker je bila vsebina pogosto načrtovana glede na število prijavljenih in njihove potrebe, je nepredvidljivost udeležbe otežila pripravo kakovostnih in ciljno usmerjenih vsebin. To je vplivalo tako na organizacijo kot na motivacijo strokovnih delavk, ki so srečanja vodile.

Na podlagi izkušenj prvega leta se zdi smiselno razmisliti o drugačni zasnovi podpore. Ena od možnosti je oblikovanje sklopa izobraževanj, ki bi pokrival najpogostejše strokovne izzive vzgojiteljev v zgodnji obravnavi – med drugim govorno-jezikovne motnje, delo z rizičnimi otroki, ADHD, čustvene in vedenjske motnje ter motnje avtističnega spektra. Takšen strukturiran program bi lahko bolje odgovoril na potrebe vzgojiteljev, hkrati pa bi omogočil jasnejša pričakovanja in večjo predvidljivost. Kot dodaten predlog se ponuja tudi predavanje iz razvojne psihologije,

ki bi ga lahko pripravila Lina, saj bi to področje vzgojiteljem ponudilo širši kontekst za razumevanje otrokovih razvojnih posebnosti.

Čeprav je bila udeležba nižja od pričakovane, je uvedba strokovnih konzultacij pomemben korak k razvoju strokovne podpore v vrtcih. Izkušnje prvega leta jasno kažejo, da je potrebno oblikovati bolj strukturiran, predvidljiv in vsebinsko usmerjen model, ki bo vzgojiteljem omogočal dostop do znanja in podpore na način, ki jim najbolj ustreza. Hkrati pa ostaja pomembno vprašanje, kako vzpostaviti kulturo aktivnega strokovnega dialoga, ki je ključna za kakovostno delo v zgodnji obravnavi.

- **KATIS IZOBRAŽEVANJE: RODITELJSKI SESTANKI KOT PRILOŽNOST POVEČANJA OBČUTKA PRIPADNOSTI ŠOLI**

Na usposabljanju so udeleženci ozavestili pomen občutka pripadnosti šoli, razliko med klasično in vključujočo izvedbo roditeljskega sestanka ter spoznali učinkovite metode za oblikovanje uspešnega odnosa med starši in učitelji.

III/2 PODPORNE DEJAVNOSTI ZA STARŠE

V letu 2025 je bilo delo na področju sodelovanja s starši usmerjeno v krepitev njihovega znanja, kompetenc in psihološke opore, saj se potrebe družin v sodobnem okolju hitro spreminjajo. Analiza izvedenih aktivnosti in odzivov staršev kaže, da je izobraževanje staršev ključni element pri zagotavljanju kakovostnega razvoja otrok ter učinkovitega sodelovanja med družino in vzgojno-izobraževalnimi ustanovami.

V praksi se je izkazalo, da starši potrebujejo več kot zgolj informativne vsebine. Največ zanimanja in udeležbe so pritegnile aktivnosti, ki so bile usmerjene v razvoj praktičnih veščin, kot so učinkovita komunikacija z otrokom, razumevanje razvojnih značilnosti, obvladovanje stresa ter krepitev čustvene pismenosti. Starši so pogosto izpostavljali izzive, povezane z usklajevanjem družinskega in poklicnega življenja, kar se odraža v povečani potrebi po podpori pri vsakodnevnih vzgojnih situacijah.

Pomemben del dela v letu 2025 je predstavljala tudi psihološka podpora staršem. V pogovorih in delavnicah so starši izražali občutke preobremenjenosti, negotovosti in visokih pričakovanj, ki jih doživljajo v vzgojni vlogi. Ugotovljeno je bilo, da takšna

čustvena stanja vplivajo na kakovost družinske dinamike in posredno tudi na otrokovo počutje ter učno uspešnost. Zato so bili programi, ki so vključevali elemente razbremenitve, čuječnosti in ozaveščanja o realističnih pričakovanjih, ocenjeni kot posebej koristni.

Na področju sodelovanja med ustanovami in družinami je bilo zaznati potrebo po še bolj usklajeni komunikaciji. Starši so izrazili željo po jasnejšem razumevanju vloge vzgojno-izobraževalnih ustanov, strokovni delavci pa so opozorili na razlike v pričakovanjih in pristopih. To potrjuje, da je izobraževanje staršev pomembno tudi z vidika krepitve partnerskega odnosa med družino in institucijo.

Na podlagi izvedenih aktivnosti in opažanj lahko zaključimo, da je izobraževanje staršev v letu 2025 predstavljalo pomemben del dela in bo tudi v prihodnje ostalo ključno področje razvoja. Programi, ki staršem nudijo celostno podporo, prispevajo k boljši kakovosti družinskega življenja, večji kompetentnosti staršev ter boljšemu razvoju otrok. Zato je smiselno nadaljevati z nadgradnjo obstoječih programov, uvajanjem sodobnih pristopov ter krepitvijo sodelovanja med starši in strokovnimi delavci.

- **Podporna skupina za očete**, ki jo vodi gestalt psihoterapevt Robert Klun, se je srečevala enkrat mesečno po dve uri in je predstavljala varen, zaupen prostor za moške, ki želijo poglobiti razumevanje svoje vloge očeta ter okrepiti svoje starševske in partnerske kompetence. Srečanja so bila zasnovana kot kombinacija razbremenilnih pogovorov, izkustvenih vaj in strokovnih vsebin, kar je udeležencem omogočalo tako osebno rast kot pridobivanje konkretnih znanj.

Poleg medsebojnega deljenja izkušenj so obravnavali tudi aktualne in pomembne teme sodobnega starševstva. Med drugim so se posvetili spletnemu groomingu in vprašanju, kako lahko očetje zaščitijo svoje otroke v digitalnem okolju, ter partnerski dinamiki, kjer so raziskovali, kako odnos med partnerjema vpliva na otrokovo doživljanje, razvoj in občutek varnosti. Dotaknili so se tudi drugih tem, povezanih z vzgojo, postavljanjem meja, čustveno regulacijo ter izzivi sodobnega očetovstva.

Skupina je tako postala prostor, kjer so očetje lahko razvijali večjo samozavest v svoji vlogi, se učili novih pristopov in gradili podporno mrežo, ki jim pomaga pri

vsakodnevnih izzivih starševstva.

- **Podporna skupina staršev otrok s posebnimi potrebami**

Srečanja so potekala enkrat mesečno v dopoldanskem času. Na posameznem srečanju je bilo prisotno različno število udeležencev, saj je bila skupina odprtega tipa. Skupine so se udeleževali starši, ki imajo otroke vključene v različne ustanove.

Namen skupine je bil razbremenitev ob podelitvi dogodkov iz vsakdanjega življenja; od veselja, žalosti, trenutkov utrujenosti, nemoči, zmag, pohval, uspehov, do izmenjave primerov dobrih praks. Poudarek je bil na tem, da v skupini ne delimo nasvetov, ampak delimo izkušnje. Pomembne vidik je bi tudi povezovanje in sproščeno druženje med starši. Skupina je nudila varen prostor, saj je temeljila na zaupnem odnosu, spoštovanju drugih, občutku varnosti, dobronamernosti in spoštljivi komunikaciji.

- **Podporna skupina staršev nemirnih otrok**

Skupina je bila namenjena ustvarjanju zaupnega in podpornega okolja, kjer lahko udeleženci med sabo delijo svoje stiske, ovire, s katerimi se srečujejo in delijo primere dobre prakse. Cilje smo dosegli s spodbujanjem pogovora med udeleženci in z deljenjem dobrih praks s strani izvajalk oz. vodij skupine ter z obiskom gostje, ki je predstavila svoje načine soočanja z lastnimi simptomi ADHD. Udeleženci so v veliki večini primerov poročali o stiskah njihovih otrok, ki izvirajo iz šolskega okolja (medvrstniški odnosi, odnosi z učitelji, učne težave) ter lastnih stiskah, povezanih s sodelovanjem s šolo (informiranost učiteljev o specifikah dela z nemirnimi otroki ter pripravljenost ali zmožnost upoštevanja teh specifik). Izstopala so poročanja staršev

o lastni nemoči ob soočanju s pogostimi klici ali sporočili učiteljev, ki so starše obveščali o vedenjskih težavah otrok v šoli in jih prosili za naslavljanje in reševanje le-teh doma.

- **Podporna skupina za enostarševske družine**

Udeleženci so pogosto izpostavljali razlike v vzgoji med moškim in žensko, predvsem izzive mater, ki same vzgajajo sinove in ob tem doživljajo nemoč. Sodobni starši se sprašujejo, kako otroku zagotoviti čustveno varnost in hkrati jasne meje.

Podporna skupina se je izkazala kot prostor za osebno rast, iskrene pogovore in medsebojno podporo. Udeleženci so izrazili veliko hvaležnost za možnost odprtega pogovora o temah, ki so pogosto zamolčane ali kritizirane.

- **Šola za starše bodočih šolarjev**

Namen programa je bil nuditi podporo staršem pri pripravi otrok na pomemben prehod iz vrtca v osnovno šolo ter okrepiti njihovo vlogo pri spodbujanju otrokovega celostnega razvoja. Srečanja so potekala v prostorih Svetovalnega centra Istre v mesecu marcu 2025. Prijave so bile zbirane preko elektronske pošte, udeležilo pa se jih je 20 staršev. Program srečanj:

1. Moj otrok bo šolar, 1. del

Vsebina: telesni, govorni in spoznavni razvoj otrok; ključne kompetence za lažji prehod v šolo; pomen staršev pri razvoju teh kompetenc.

2. Moj otrok bo šolar, 2. del

Vsebina: čustveni in socialni razvoj otrok; oblikovanje samozavesti; odnosi z vrstniki; pomen starševske podpore pri razvoju socialnih veščin.

3. Družinski odnosi

Vsebina: vloge družinskih članov in njihov vpliv na otrokovo vedenje; pomen očeta, mame, starih staršev in sorojencev v otrokovem življenju.

4. Pogovor je sveta vladar

Vsebina: pomen odprtega in spoštljivega dialoga v družini; aktivno poslušanje; spodbujanje otrokovega izražanja; postavljanje jasnih in varnih meja.

Program je bil s strani udeležencev zelo dobro sprejet. Starši so izrazili zadovoljstvo nad strokovnostjo predavateljev, aktualnostjo tem in možnostjo izmenjave izkušenj z drugimi starši. Srečanja so prispevala k večji pripravljenosti staršev na šolski prehod njihovih otrok ter krepitvi družinskih odnosov in komunikacije.

- **Odprti telefon za vzgojne vprašanja**

Vzpostavili smo telefon za vzgojna vprašanja, kamor lahko pokličejo starši, ki potrebujejo hiter odgovor na vzgojne dileme in sicer za slovensko govoreče starše ob sredah od 14.00 do 15.00 na GSM: 031 754 971, za italijansko govoreče starše ob petkih od 13.00 do 14. 00 na GSM: 031 754 971

- **Piknik z družinami oseb s posebnimi potrebami**

Dogodek *Toplina brez meja*, izveden 27. septembra 2025 na kopališču Žusterna, je ponovno pokazal, kako dragocen je prostor, kjer se lahko srečajo osebe z gibalnimi ovirami in posebnimi potrebami, njihovi svojci ter strokovni delavci, ki jih spremljajo na poti vsakdanjih izzivov. Srečanje, ki smo ga sooblikovali z Zavodom Skupaj Vitalni in Društvom Drugi dom Istra, je potekalo v sproščenem in dostopnem okolju, kar je udeležencem omogočilo občutek varnosti, sprejetosti in pripadnosti.

Namen dogodka je bil preprost, a izjemno pomemben: ustvariti prostor za druženje, izmenjavo izkušenj in krepitev vezi med ljudmi, ki se v vsakdanjem življenju pogosto srečujejo z ovirami – tako fizičnimi kot socialnimi. Program je združeval rekreativne in družabne vsebine, neformalna izobraževalna srečanja ter predstavitve različnih oblik podpore, ki lahko posameznikom olajšajo pot do bolj samostojnega in kakovostnega življenja. Poseben poudarek je bil namenjen družinskim članom in spremljevalcem, ki so pogosto tihi nosilci velikega bremena, a hkrati ključni del podporne mreže.

Udeleženci so dogodek sprejeli z navdušenjem. Mnogi so poudarili, da so prav takšna srečanja priložnost, da se ponovno povežejo z drugimi, vzpostavijo nove stike in se vsaj za trenutek odmaknejo od občutkov izoliranosti, ki jih lahko prinaša življenje z dolgotrajnimi omejitvami. Obenem se je okrepilo sodelovanje med organizacijami, ki delujejo na področju podpore ranljivim skupinam, kar je pomemben korak k bolj usklajenemu in učinkovitemu delovanju v lokalnem okolju.

Dogodek je tako presegel zgolj družabno srečanje. Postal je simbol vključevanja, solidarnosti in skupnostne skrbi. Pokazal je, da se kakovost življenja posameznika ne gradi le skozi formalne storitve, temveč predvsem skozi odnose, razumevanje in občutek, da nekdo stoji ob tebi. *Toplina brez meja* je s svojo vsebino in sporočilom pomembno prispevala k večji socialni vključenosti ter okrepila zavest o tem, da je skrb za sočloveka temelj zdrave in povezane skupnosti.

- **Gostovanje v oddaji DOBRO JUTRO na nacionalni televiziji SLO 1**

Pojavljanje Svetovalnega centra Istre v medijih prispeva k večji vidnosti, dostopnosti in učinkovitosti naših storitev ter k boljšemu razumevanju družbeno pomembnih tem. S tem namenom smo z RTV Koper Capodistria sooblikujemo pogovorno rubriko *Poti odraščanja*, ki poteka enkrat na mesec v okviru oddaje Dobro jutro.

III/3 SODELOVANJE Z ZAVODI

V letu 2025 se je v praksi dela z otroki in mladostniki v naši regiji ponovno potrdilo, da učinkovita obravnava psihosocialnih, zdravstvenih in razvojnih stisk zahteva tesno, jasno strukturirano in medsebojno **usklajeno sodelovanje vseh ključnih institucij**. Pri svojem delu smo vse pogosteje v stikih z družinami, pri katerih se prepletajo duševnozdravstvene, razvojne, socialne in varnostne potrebe, zato je koordinirano delovanje podpornih sistemov bistveno za kakovostno, celostno in pravočasno pomoč.

Z namenom poglobitve sodelovanja ter prepoznave skupnih izzivov smo junija 2025 sklicali regijsko srečanje predstavnikov centrov za socialno delo (CSD), zdravstvenih domov (ZD) in centrov za duševno zdravje otrok in mladostnikov (CDZOM). Udeleženci so v odprti strokovni razpravi izpostavili potrebo po bolj urejenih in predvidljivih postopkih sodelovanja, ki bi presegali dosedanji predvsem bilateralni odnos med SCI in CSD ter enakovredno vključevali tudi zdravstveni in razvojno-diagnostični sistem.

V kompleksnih primerih, kjer se potrebe otrok in mladostnikov prepletajo na psihosocialnem, zdravstvenem, razvojnem in pravno-varstvenem področju, se namreč še vedno pojavljajo pomembne ovire. Najpogosteje so bile izpostavljene:

- nejasnosti glede nosilca obravnave in odgovornosti posameznih institucij,
- razpršena ter medsebojno nepovezana komunikacija,
- zamiki pri izmenjavi ključnih informacij, ki vplivajo na pravočasnost pomoči,
- velika obremenjenost družin zaradi več vzporednih, vendar nepovezanih obravnav.

Kot odgovor na prepoznane izzive smo oblikovali priporočila za bolj strukturirano, predvidljivo in timsko usklajeno sodelovanje. Poudarjena je bila potreba po rednih usklajevalnih srečanjih pri otrocih z večplastnimi potrebami, jasnem dogovoru o komunikacijskih poteh in kontaktnih osebah, skupni opredelitvi ciljev obravnave ter transparentni delitvi vlog med institucijami, vključno z določitvijo nosilca procesa.

○ **Ljudska Univerza**

Z vodstvom smo se dogovorili, da aktivno sodelujemo tako na tednu Vseživljenjskega učenja z izvedbo predavanja za strokovno in laično javnost kot Posvetovalnico za mladostnike, kjer bodo deležni individualnih pogovorov o izpostavljenih težavah.

○ **Zdravstveni dom Koper**

V naših prostorih dvakrat na mesec poteka svetovanje doječim materam, ki ga v okviru projekta Dojenju prijazna občina, izvajata usposobljeni zdravstveni delavki.

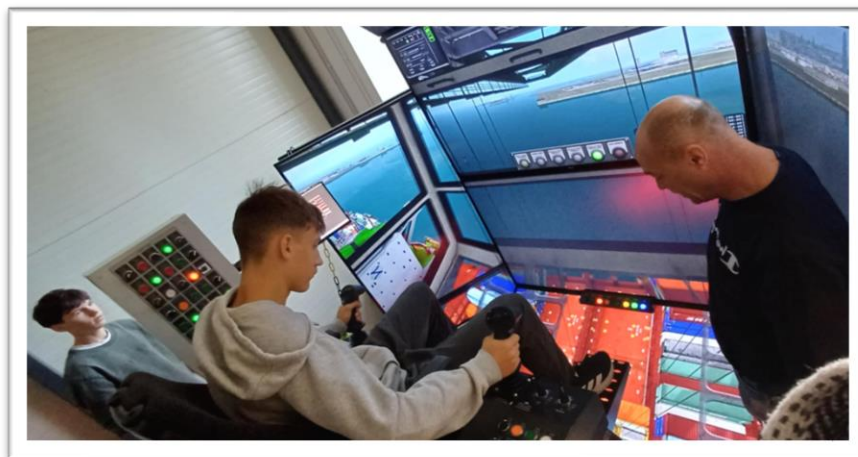

○ **Zavod RS za zaposlovanje**

V letu 2025 smo nadaljevali z uspešnim sodelovanjem pri dogodkih, namenjenih mladim in njihovem kariernemu ter osebostnemu razvoju. Dogodek *PLAC PRILOŽNOSTI* smo tudi letos izvedli v partnerstvu z ZRSZ Območna služba Koper, Kulturno-izobraževalnim društvom PiNA in Univerzo na Primorskem. Dogodek je

mladim ponudil priložnost za raziskovanje različnih izobraževalnih poti, spoznavanje poklicev ter krepitev kompetenc, ki so pomembne za njihov nadaljnji razvoj.

V sodelovanju z ZRSZ Območna služba Koper smo organizirali tudi Dan pri delodajalcu, ki mladim omogoča neposreden vpogled v delovno okolje, spoznavanje realnih delovnih procesov ter razumevanje pričakovanj delodajalcev. Takšna izkušnja pomembno prispeva k bolj premišljenim kariernim odločitvam in večji zaposljivosti

mladih.

Skupaj s Kulturno-izobraževalnim društvom PiNA in Univerzo na Primorskem smo izvedli tudi Izobraževalni festival, ki je mladim ponudil širok nabor delavnic, predavanj in interaktivnih vsebin. Festival je poudaril pomen vseživljenjskega učenja, ustvarjalnosti in aktivnega vključevanja v lokalno skupnost.

Z izvedbo teh dogodkov mladim iz naše regije omogočamo celostno prepoznavo različnih možnosti, ki jih ponujata vzgojno-izobraževalna sfera in poklicno delovno okolje. S tem krepimo njihovo informiranost, samozavest in pripravljenost na izzive, ki jih čakajo na poti v odraslost.

- **Zavod RS za šolstvo**

V letu 2025 je potekalo redno in strokovno poglobljeno sodelovanje z Zavodom RS za šolstvo, predvsem na področju obravnave učencev z odločbo o usmeritvi (OPP). Sodelovanje je bilo usmerjeno v strokovna vprašanja, povezana z razumevanjem posebnih vzgojno-izobraževalnih potreb, prilagajanjem učnih pristopov ter zagotavljanjem ustreznih oblik podpore v šolskem okolju.

Pomemben del skupnega dela je zajemal tudi svetovanje spremljevalcem OPP, ki imajo ključno vlogo pri vsakodnevni podpori učencem. V okviru sodelovanja smo izmenjevali strokovna stališča, nudili usmeritve za delo v razredu ter pomagali pri reševanju konkretnih izzivov, s katerimi se spremljevalci srečujejo pri svojem delu.

Takšno partnersko sodelovanje prispeva k bolj usklajenemu, strokovno podprtemu in učinkovitemu delu z učenci OPP ter k večji kakovosti njihovega vključevanja v vzgojno-izobraževalni proces.

- **UP**

- Predavanje študentom 2. letnika Socialne pedagogike**

- V okviru predmeta sodelovanje s starši, ki ga izvaja dr. Mateja Marovič, je Vesna Starman izvedla predavanje, vaje in diskusijo o pomenu sodelovanja s starši, vzpostavljanju stika s starši, zagotavljanju varnega okolja, ki je predpogoj za učinkovito izvajanje obravnave.

- Mentorstvo**

- V letu 2025 smo izvajali mentorstvo v okviru obvezne prakse sedmim študentkam socialne pedagogike in eni študentki psihologije.

- **CSD – članstvo medresorske skupine koordiniranega pristopa k obravnavi nasilja v družini**

- Vključili smo se v Regijsko medresorsko skupino za obravnavo pojavnih oblik nasilja Južna Primorska (RMTJP), ki predstavlja enega od ukrepov Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini nad ženskami 2024 – 2029 (ReNPPND24–29). Zakonodaja in strateški dokumenti namreč predvidevajo koordiniran pristop k obravnavi nasilja v družini, ki predpostavlja, da vse pristojne službe delujejo usklajeno, po vnaprej dogovorjenih pravilih, z enim ciljem: hitro in varno zaščititi žrtev, zmanjšati tveganje ponovitve nasilja in učinkovito obravnavati povzročitelja nasilja.

- Prva konstitutivna seja je potekala 23.10.2025, ko smo se člani med seboj spoznali in izmenjali izzive in prakse s področja obravnave nasilja v družini.

11. 12. 2025 je Vesna Starman aktivno sodelovala na panelni razpravi v okviru

katerih so o izzivih in dobrih praksah na področju preprečevanja, obravnave in pregona nasilja razpravljali

predstavniki/predstavnice policije, centra za socialno delo, tožilstva, sodstva, zdravstva, nevladnih organizacij ter vzgoje in izobraževanja, ki se pri svojem delu srečujejo z žrtvami in povzročitelji nasilja.

○ UNICEF: PRIDOBILI SMO STATUS VARNE TOČKE

Varne točke pripomorejo k ustvarjanju ozračja večje varnosti za otroke in mladostnike v mestu, kjer primanjkuje prostorov, kamor bi se otroci lahko zatekli po pomoč in se počutili varne, oziroma predstavljajo dodatno možnost oblike pomoči. Otroci in mladi se pogosto znajdejo v stiski zaradi težav s sovrstniki, družino, so žrtve nasilja, so v stiski zaradi pritiskov v šoli, so se izgubili, ne morejo priti domov ali v stik s starši in ne vedo, h komu bi se obrnili po pomoč.

DELOVANJE SVETOVALNEGA CENTRA ISTRE

Za delovanje zavoda smo v letu 2025 skrbeli:

Zaposleni v SCI

Ime	Delovno mesto	Delovne naloge
Vesna Starman	direktorica	Organizacijski in strokovni vodja, SUP
Elis Miliani	psiholog	Psihološke obravnave, diagnostika, intervizija za izvajalce Posvetovalnice
Andreja Poljšak	psiholog	Psihološke obravnave, diagnostika
Tarik Haskič	spec. in reh. pedagog	Spec. in reh. ped. obravnave, diagnostika
Gabrijela Kukovec Pribac	strokovni sodelavec	Koordinator projekta VDC, podporna skupina za enostarševske družine, SUP
Lina Faletič	psiholog	Psihološke obravnave, diagnostika, izvajalka Invest in play za strokovne delavce, A se štekaš?
Miša Bakan	psiholog (od 16. 9. 2025 porodniška)	Psihološke obravnave, diagnostika, izvajalka Art for the blues in Psihodrame za mlade
Lara Larisa Pohorec	psiholog (nadomeščanje porodniške)	Psihološke obravnave, Posvetovalnica na OŠ Šmarje pri Kopru
Anja Struna	spec. in reh. pedagog	Spec. in reh. ped. obravnave, diagnostika
Barbara Grižon	soc. ped.	Soc.ped. obravnave, izvajalka Invest in play za strokovne delavce, podporna skupina za starše OPP, strokovne konzultacije za vzgojitelje zgodnje obravnave, posvetovalnica za spremljevalce OPP
Taja Trobec	pedagog	Glasbene delavnice v vrtcih
Ana Bujišič	psiholog (porodniška)	
Katarina Čosić	strokovni sodelavec	Naročanja, Urejanje arhiva, pomoč pri organizaciji dela
Marija Tankosić	strokovni sodelavec	Posvetovalnica na OŠ Dušana Bordona, OŠ Antona Ukmarja, Ljudska Univerza in SEPŠ, izvajalka Art for the blues, svetovanja
Katja Križaj	strokovni sodelavec	Posvetovalnica na OŠ Marezige, OŠ Škofije in OŠ Ankaran, svetovanja, terapije, SUP

Svet zavoda

Ime	Vloga
Ivo Štokovič	Predsednik (predstavnik ustanovitelja MOK)
Taja Trobec	Podpredsednik (predstavnica zaposlenih)
Maja Šebalj	Član, predstavnica ustanoviteljice MOK
Anton Baloh	Član, predstavnik uporabnikov
Barbara Dobrila	Član, predstavnica ustanoviteljice občine Izola

Svet ustanoviteljev

Ime	Vloga
Aleš Bržan	Predsednik
Milan Bogatič	Član

Strokovni Svet zavoda

Ime	Vloga
Vesna Starman	predsednica
Martina Soban	Članica (področje zdravja otrok in mladostnikov)
Karmen Mekota	Članica (področje mladih in strok. delavcev)
Tjaša Rapotec	Članica (področje predšolske vzgoje in staršev)
Irena Sivka	zunanja sodelavka (področje otroci s posebnimi potrebami)

Zunanji sodelavci

Ime	Področje specializacije
Samanta Hervol	psiholog
Aleksandra Haskić Čadež	logoped
Patricija Lovišček, spec in reh pedagog	spec. za SAM
Aneta Čurović	spec. sistemske terapije
Marko Mikulin	spec. psihosinteze
Matej Slavec	spec. zakonske in družinske terapije
Barbara Valič	spec. realitetne terapije

Oblikovanje učinkovitega strokovnega delovnega okolja

V letu 2025 smo posebno pozornost namenili oblikovanju strokovnega, usklajenega in podpornega delovnega okolja, ki omogoča kakovostno izvajanje storitev ter strokovno rast zaposlenih. Delo poteka v dopoldanskem in popoldanskem času, kar nam omogoča prilagajanje potrebam uporabnikov in večjo dostopnost storitev.

Vsak petek potekajo sestanki celotnega tima, namenjeni predstavitvi novih primerov, strokovni razpravi o aktualnih temah ter izmenjavi izkušenj. Sestanki vključujejo tudi elemente izobraževanja, supervizije in aktivnosti za izboljšanje delovne klime, kar prispeva k večji povezanosti in strokovni usklajenosti tima.

Poleg rednih tedenskih srečanj se oblikujejo tudi manjši strokovni timi, ki obravnavajo specifične težave posameznega otroka, mladostnika, oddelka ali skupine. Ti timi se organizirajo sproti, po predhodnem dogovoru, najmanj enkrat mesečno. Po potrebi sodelujemo tudi v interdisciplinarnih timih z zunanjimi ustanovami in nevladnimi organizacijami, kar omogoča celostno obravnavo uporabnikov.

Delo se delno izvaja tudi v alternativnih oblikah, ki povečujejo dostopnost in fleksibilnost storitev. Uporabljamo telefonske posvete, srečanja na daljavo (ZOOM) ter komunikacijo preko elektronske pošte, kar omogoča hitrejše odzive in podporo v situacijah, ko osebni obisk ni mogoč.

V kolektivu je prisotno stalno prizadevanje za izboljšanje učinkovitosti, strokovnosti in kakovosti dela. Kompetentni in samostojni strokovni delavci so temelj delovanja Svetovalnega centra Istre, zato jim omogočamo redno izobraževanje, izpopolnjevanje znanja ter razvoj veščin in kompetenc.

Pomemben del strokovne podpore predstavlja mesečna supervizija. Za zaposlene je supervizijo v letu 2025 izvajala Mirjana Palčič Bubnič, za zunanje sodelavce pa Mateja Perše Juretič. Supervizijski proces je pomembno prispeval k strokovni refleksiji, preprečevanju izgorelosti ter krepitvi profesionalne identitete zaposlenih.

S takšnim načinom organizacije dela in stalnim vlaganjem v strokovni razvoj zagotavljamo visoko kakovost storitev ter stabilno, podporno in učinkovito delovno okolje.

V letu 2025 so se zaposleni izobraževali na naslednjih področjih:

ZAPOSLENI	VSEBINA IZOBRAŽEVANJ
ELIS MILIANI	Usposabljanje »Motnje pozornosti s hiperaktivnostjo ali brez (ADHD) ter opozicionalno kljubovalno vedenje (OKV); Usposabljanje »DIVA-5 in YOUNG DIVA-5 – diagnostični intervju za AD(H)D«; Strokovno ustno in pisno poročilo
ANDREJA POLJŠAK	Usposabljanje iz uporabe veščin in tehnik iz kognitivno-vedenjske terapije; Usposabljanje »Motnje pozornosti s hiperaktivnostjo ali brez (ADHD) ter opozicionalno kljubovalno vedenje (OKV); Usposabljanje »DIVA-5 in YOUNG DIVA-5 – diagnostični intervju za AD(H)D«; Strokovno ustno in pisno poročilo; Usposabljanje za izvajalce programa Cool Kids
MIŠA BAKAN	Seminar za vodenje malih skupin otrok, ki imajo težave na področju socialnih veščin; IAM-ker te štekam; Vizualno-motorični test Bender Geštalt II; Tele'Drama Online Workshop, Separation & divorce: Family Therapy and Psychodrama; Usposabljanje »Motnje pozornosti s hiperaktivnostjo ali brez (ADHD) ter opozicionalno kljubovalno vedenje (OKV);
LINA FALETIĆ	Usposabljanje »Motnje pozornosti s hiperaktivnostjo ali brez (ADHD) ter opozicionalno kljubovalno vedenje (OKV); Usposabljanje »DIVA-5 in YOUNG DIVA-5 – diagnostični intervju za AD(H)D«; Vizualno-motorični test Bender Geštalt II; usposabljanje za izvajanje programa INVEST IN PLAY
ANJA STRUNA	Usposabljanje Fonetika in fonologija za nelogopede, Program pomoči učencem s šibkimi izvršilnimi funkcijami, Osnove VKT-Cool, Kids; Usposabljanje za izvajalce programa Cool Kids, Usposabljanje »Motnje pozornosti s hiperaktivnostjo ali brez (ADHD) ter opozicionalno kljubovalno vedenje (OKV); Usposabljanje »DIVA-5 in YOUNG DIVA-5 – diagnostični intervju za AD(H)D«
BARBARA GRIŽON	Seminar za vodenje malih skupin otrok, ki imajo težave na področju socialnih veščin, seminar BAL A VIS X, Usposabljanje »Motnje pozornosti s hiperaktivnostjo ali brez (ADHD) ter opozicionalno kljubovalno vedenje (OKV); usposabljanje »DIVA-5 in YOUNG DIVA-5 – diagnostični intervju za AD(H)D«; usposabljanje za izvajanje programa INVEST IN PLAY
TARIK HASKIĆ	Usposabljanje »Motnje pozornosti s hiperaktivnostjo ali brez (ADHD) ter opozicionalno kljubovalno vedenje (OKV); Usposabljanje »DIVA-5 in YOUNG DIVA-5 – diagnostični intervju za AD(H)D«; Strokovno ustno in pisno poročilo

TAJA TROBEC	Seminar Bal-A-Vis-X, Presejalni testi kognitivnih sposobnosti, Usposabljanje »Motnje pozornosti s hiperaktivnostjo ali brez (ADHD) ter opozicionalno ključovalno vedenje (OKV); Usposabljanje »DIVA-5 in YOUNG DIVA-5 – diagnostični intervju za AD(H)D«
KATJA KRIŽAJ	Usposabljanje »Motnje pozornosti s hiperaktivnostjo ali brez (ADHD) ter opozicionalno ključovalno vedenje (OKV)
MARIJA TANKOSIĆ	Art for the blues; Usposabljanje »Motnje pozornosti s hiperaktivnostjo ali brez (ADHD) ter opozicionalno ključovalno vedenje (OKV); Strokovno ustno in pisno poročilo; Osnove VKT-Cool Kids; Usposabljanje za izvajalce programa Cool Kids, »DIVA-5 in YOUNG DIVA-5 – diagnostični intervju za AD(H)D«
KATARINA ĆOSIĆ	Strokovno usposabljanje za uslužbenke, ki upravljajo z dokumentarnim gradovom v javni in zasebni lasti
LARA LARISA POHOREC	Usposabljanje »DIVA-5 in YOUNG DIVA-5 – diagnostični intervju za AD(H)D«

Upravljanje

V letu 2025 je Svetovalni center Istre nadaljeval z učinkovitim upravljanjem organizacije ter krepitvijo sodelovanja z lokalnimi skupnostmi in zunanjimi partnerji. Poleg občin ustanoviteljic smo imeli sklenjene pogodbe o sodelovanju tudi z občinami Piran, Ankaran, Hrpelje-Kozina, Divača, Sežana in Ilirska Bistrica, kar nam omogoča širši dostop do uporabnikov in bolj celostno pokrivanje potreb regije. Sodelovali smo tudi s Študentsko organizacijo Univerze na Primorskem (ŠOUP).

Za nemoteno delovanje centra smo imeli sklenjene pogodbe z različnimi izvajalci storitev. Računovodske storitve je do septembra izvajala Bernarda Jermaniš s. p., nato Irena Cerovac. Tajniške storitve so bile zagotovljene preko pogodbe s Teo Andrejašič. V sodelovanju z upraviteljem Tabor upravljanje in vzdrževanje d.o.o. smo sklenili pogodbo s čistilnim servisom Šemso Buševac s. p. Za telefonske in internetne storitve imamo pogodbo s Telekomom Slovenije. Spletno stran centra ureja Zavod TLA, računalniške storitve pa izvaja Marko Gorenc (IT Rešitve d.o.o.). Pooblaščen osebja za varstvo osebnih podatkov je CONSILIUM IUS d.o.o., ki ga zastopa direktorica Ana Antuničević.

Prostorska zagotovitev poslovanja

Da bi bili čim bližje uporabnikom, delujemo na več lokacijah v regiji. V letu 2025 smo izvajali dejavnosti v:

- poslovnih prostorih v 1. nadstropju poslovnega objekta na Vergerijevem trgu 3 v Kopru, v skupni izmeri 210,40 m² ter dodatnih skupnih prostorih v izmeri 126,30 m²,
- poslovnih prostorih na Postojnski ulici 4 v Izoli, v izmeri 40 m²,
- prostorih OŠ Piran,
- prostorih DPM Sežana,
- prostorih VVO Ilirska Bistrica.

Razpršenost lokacij omogoča večjo dostopnost storitev in zmanjšuje obremenitev uporabnikov z daljšimi potmi.

Dodatne dejavnosti

V okviru dodatnih dejavnosti smo v letu 2025 izvedli več programov in storitev, ki dopolnjujejo osnovno dejavnost centra. Med njimi:

- identifikacija nadarjenih učencev,
- preizkus pripravljenosti otrok za vpis v šolo,
- predavanja za pedagoške kolektive,
- strokovna usposabljanja za kolektive,
- izvedba team buildinga za organizacijo Concordia, ki deluje na področju podpore otrokom, mladim in družinam v stiski.

Prihodki iz naslova dodatnih dejavnost pomembno prispevajo k razvoju strokovnih kompetenc zaposlenih ter k dodatni finančni stabilnosti centra. V letu poročanje je bilo teh prihodkov 3,8% vseh prihodkov.

Kadri in kadrovska politika

V letu 2025 smo nadaljevali s krepitvijo strokovnega kadra in zagotavljanjem pogojev za profesionalni razvoj zaposlenih. Poseben poudarek je bil na izobraževanju, strokovnem izpopolnjevanju in skrbi za dobro delovno klimo.

Kompetentni, samostojni strokovni delavci so temelj delovanja centra, zato smo jim omogočali redna izobraževanja in strokovna srečanja.

Informatika in varovanje podatkov

V skladu z zakonodajo smo dopolnili pravilnike in obrazce o postopkih in ukrepih za zavarovanje osebnih podatkov, skladno z uredbo GDPR. Izvedli smo tudi izobraževanja za zaposlene o varovanju podatkov in pravilni obdelavi osebnih informacij.

Sodelovanje pri projektih in upravljanje investicij

Pri načrtovanju, nadzorovanju, vodenju in realizaciji skupnih projektov, za katere so občine zagotovile finančna sredstva, smo tesno sodelovali z občinama soustanoviteljicama ter drugimi občinami, s katerimi imamo sklenjene pogodbe. Planirane investicije in nabave smo vodili skladno s postopki javnih naročil in naročil male vrednosti, pri čemer smo upoštevali načela transparentnosti in zakonodajne spremembe.

V letu 2025 smo izvedli naslednje ključne investicije in organizacijske posodobitve:

- dopolnili didaktični in psihodiagnostični material, ki ga strokovni delavci potrebujejo pri obravnavi in diagnostiki,
- oddali poslovne prostore na Mirenski 2a,
- uredili arhiv na Mirenski 2a v Kopru.

Zadovoljstvo zaposlenih

V letu 2025 smo posebno pozornost namenili skrbi za zaposlene, saj je zadovoljstvo strokovnih delavcev ključno za kakovostno in učinkovito delo centra. Zadovoljstvo zaposlenih smo spremljali tedensko na kolegijih ter z individualnimi razgovori, kar nam je omogočalo sprotno prepoznavanje potreb, izzivov in predlogov za izboljšave. V okviru možnosti smo upoštevali želje zaposlenih, saj tak pristop pomembno prispeva k večjemu zadovoljstvu, motivaciji in posledično k boljšim delovnim rezultatom.

Za krepitev timske povezanosti in dobrega počutja smo izvedli tri tim buildinge:

1. v juniju kot zaključek šolskega leta,
2. v septembru, v okviru srečanja Svetovalnih centrov v Novem mestu,
3. v decembru kot zaključek koledarskega leta.

Ti dogodki so okrepili medsebojno zaupanje, sodelovanje in pripadnost kolektivu.

Varstvo pri delu

V letu 2025 smo dosledno izvajali vse aktivnosti na področju varnosti in zdravja pri delu. Usposabljanje in preverjanje znanja zaposlenih je potekalo v skladu s programom, kar zagotavlja varno in odgovorno izvajanje delovnih nalog.

Za spodbujanje zdravja na delovnem mestu smo zaposlenim posredovali dostop do platforme ReThera, ki enkrat mesečno izvaja tudi vadbo v živo za zaposlene. S tem smo dodatno prispevali k ohranjanju telesnega in duševnega zdravja kolektiva.

Pripravili smo navodila za varno delo in za pravilno vzdrževanje delovne opreme, kar omogoča varno uporabo prostorov in pripomočkov. Izvedli smo revizijo ocene požarne varnosti ter revizijo požarnega reda, s čimer smo zagotovili skladnost z zakonodajo in varnostnimi standardi.

Redno smo izvajali tudi kontrolo stanja varstva pred požarom s kontrolnimi listi ter opravili letni pregled gasilnikov v prostorih SCI in letni tehnični nadzor notranjih hidrantov. S temi ukrepi smo zagotovili visoko raven požarne varnosti in pripravljenosti.

Svetovalni center Istre v medijih

V letu 2025 je bila prisotnost Svetovalnega centra Istre v medijih pomemben del prizadevanj za večjo prepoznavnost, dostopnost in razumevanje naših storitev. Redno pojavljanje v različnih medijskih kanalih je prispevalo k širjenju informacij o strokovnih vsebinah, aktualnih družbenih temah ter preventivnih programih, ki jih izvajamo. S tem smo okrepili povezovanje z lokalno skupnostjo in povečali zaupanje uporabnikov.

Svetovalni center Istre je bil vključen v več medijskih objav, med drugim v *Novičniku*, ki redno obvešča o aktualnih dejavnostih in projektih. Poleg tega smo bili prisotni v lokalnih časopisih, kot sta *MOK* in *Bobnič*, kjer so bile predstavljene naše aktivnosti, strokovna stališča ter preventivni programi, namenjeni otrokom, mladostnikom in staršem.

Pomemben dosežek je prinesla tudi vključitev v televizijski program *TV Dobro jutro*, kjer so bile izpostavljene teme s področja duševnega zdravja, medvrstniških odnosov in podpore družinam. S tem smo dosegli širšo javnost in okrepili ozaveščanje o pomembnosti strokovne pomoči.

V spletnem časopisu *Regional Obala* je bil objavljen prispevek o medvrstniškem nasilju, v katerem je bil predstavljen tudi pogled našega centra ter izkušnje iz lokalnega okolja. Takšne objave pomembno prispevajo k razumevanju izzivov, s katerimi se srečujejo otroci in mladostniki, ter k prepoznavanju vloge strokovnih služb pri njihovem reševanju.

Poleg prisotnosti v javnih medijih center redno komunicira tudi prek lastnih digitalnih kanalov. Aktivni smo na *Facebook strani* (facebook.com/SCISTRE), kjer objavljamo aktualne informacije, strokovne vsebine in obvestila o dogodkih. Prav tako skrbimo za ažurnost in preglednost informacij na spletni strani svetovalnicenter.si, ki uporabnikom omogoča hiter dostop do storitev, kontaktov in gradiv.

Medijska prisotnost v letu 2025 je tako pomembno prispevala k večji prepoznavnosti Svetovalnega centra Istre, krepitvi zaupanja javnosti ter učinkovitejšemu informiranju o strokovnih vsebinah in podpornih programih, ki jih izvajamo.

Zaključna refleksija leta 2025 in usmeritve za leto 2026

Leto 2025 je bilo za Svetovalni center Istre leto intenzivnega dela, številnih izzivov in pomembnih spoznanj. Ponovno povišano število obravnav potrjuje, da se potrebe otrok, mladostnikov in njihovih družin poglobljajo ter širijo. Ob tem opazamo zaskrbljujoč trend zniževanja starostne meje uporabnikov, kar pomeni, da se stiske pojavljajo vse zgodnejše. Prav tako narašča število srednješolcev, ki se soočajo z negotovostjo, občutkom preobremenjenosti in različnimi oblikami psihosocialnih stisk.

Starši pogosto izražajo nemoč, skrb in izgubo orientacije v zahtevnih vzgojnih ter življenjskih situacijah. Posebej izstopajo težave, povezane z ločitvami, kjer otroci in mladostniki potrebujejo dodatno podporo, varen prostor za izražanje svojih doživljanj ter strokovno spremljanje. V letu 2026 bomo zato še okrepili programe za opolnomočenje staršev, saj verjamemo, da stabilna, informirana in podprta družina predstavlja temelj otrokovega zdravega razvoja.

V sodobni družbi, ki jo zaznamujejo hitre družbene, tehnološke in kulturne spremembe, se vloga staršev nenehno preoblikuje. Od staršev se pričakuje, da bodo kos vedno bolj kompleksnim izzivom vzgoje, hkrati pa naj bi zagotavljali stabilno, spodbudno in čustveno varno okolje za razvoj otrok. Raziskave jasno kažejo, da kakovostna podpora staršem neposredno vpliva na otrokovo dobrobit, učno uspešnost, socialno prilagojenost in dolgoročno psihološko odpornost. Zato je izobraževanje staršev eden ključnih razvojnih poudarkov, ki ga je smiselno vključiti v program dela za leto 2026.

Med najizrazitejšimi trendi v sodobnih pristopih k izobraževanju staršev je premik od tradicionalnega posredovanja informacij k celostnemu opolnomočenju. Starši ne potrebujejo zgolj teoretičnega znanja, temveč predvsem praktične veščine, ki jim pomagajo pri vsakodnevnih izzivih: učinkovita komunikacija, čustvena pismenost, samoregulacija, reševanje konfliktov in razumevanje razvojnih potreb otrok. Programi, ki krepijo te kompetence, dokazano izboljšujejo kakovost družinskih odnosov in zmanjšujejo stres, ki ga starši pogosto doživljajo v vzgojni vlogi.

Pomemben poudarek v letu 2026 bo tudi psihološka podpora staršem. Raziskave kažejo, da starševska anksioznost, visoka pričakovanja in občutki preobremenjenosti pomembno vplivajo na otrokovo doživljanje šole in učenja.

V Sloveniji se ta trend kaže še posebej izrazito, saj so starši nadpovprečno vključeni v izobraževanje svojih otrok, kar lahko ob pomanjkanju ustrezne podpore vodi v povečanje izobraževalnih neenakosti. Zato je nujno, da programi izobraževanja staršev vključujejo elemente čustvene podpore, razbremenitve in ozaveščanja o realističnih pričakovanjih.

Raziskave v slovenskem prostoru dodatno poudarjajo potrebo po izboljšanju sodelovanja med vzgojno-izobraževalnimi ustanovami in družinami. Starši pogosto izražajo željo po boljšem razumevanju vloge vrtca ali šole, strokovni delavci pa opazajo razlike v pričakovanjih in komunikacijskih pristopih. Programi, ki spodbujajo partnerski odnos med starši in strokovnimi delavci, so zato ključni za ustvarjanje podpornega okolja, v katerem otrok lahko optimalno napreduje.

Leto 2026 tako predstavlja priložnost za nadgradnjo obstoječih praks in uvedbo sodobnih, raziskovalno podprtih pristopov k izobraževanju staršev. Program dela naj vključuje razvoj celostnih izobraževalnih vsebin, krepitev psihološke podpore, digitalne inovacije ter spodbujanje sodelovanja med družinami in institucijami. S tem se krepi ne le kompetentnost staršev, temveč tudi dobrobit otrok in kakovost celotne skupnosti. Izobraževanje staršev ni zgolj dodatek k vzgojno-izobraževalnemu procesu, temveč njegova temeljna sestavina, ki pomembno prispeva k bolj pravični, vključujoči in razvojno naravnani družbi.

Poseben poudarek bomo namenili medinstitucionalnemu sodelovanju, saj se izzivi sodobnih družin lahko učinkovito rešujejo le s povezovanjem različnih strok in služb. Nadaljevali bomo tudi s spodbujanjem vključevanja lokalnega okolja v oblikovanje varnega, spodbudnega in povezanega prostora, v katerem se lahko vsak otrok počuti sprejetega in pripadajočega.

Ob zaključku se zahvaljujem vsem sodelavcem, partnerjem in institucijam, ki so v letu 2025 soustvarjali podporno mrežo za naše uporabnike. Skupaj gradimo okolje, v katerem ima vsak otrok možnost rasti, se razvijati in verjeti v svojo prihodnost.

mag. Vesna Starman

